

GAZDASÁGI LAPOK

20. szám

Megjelenik minden vasárnap

1907. Május 19.

VIZMENTES PONYVÁK
HAZAI GYÁRTMÁNY!

VITORLAVÁSZON-PONYVÁK
HAZAI GYÁRTMÁNY!

Gyár: LAJTA-SZENT-MIKLÓS (Sopronmegye).
ELSINGER M. J. és FIAI
BUDAPEST, IV. KER. DEÁK FERENCZ-UTCA 3. SZÁM
GABONA ZSÁKOK

VIZMENTES SÁTRAK,
KÖPENYEK, LÓTAKARÓK, VEDREK, TÖMLÖK.

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!

MINTÁK ÉS ÁR-
LEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

Szuperfoszfátot,
= Stassfurti kainitot, =
Stassfurti kálitrágyasót
40% káli tartalommal, továbbá mindennemű egyéb
műtrágyafélélet

azonkívül **rézgáliczot** (98—99%) elismert
kifűnő minőségben
legolcsóbban szállít a
HUNGARIA és műtrágya-, kén- és vegyipar-részvénytársaság
Budapest, V., Fűrdő-utca 8. szám.

A szegedi kenderfonógyár r.-t. Szegeden

ajánl évek óta legjobban bevált és a külföldivel legalább is egyenlő minőségű

manila kévekötfonalat aratógépekhez
mint egyedüli hazai gyártmányt kg.-ként cca. 360 méter hosszban, métermázsánként 125 korona árban bármely szükségleti állomásra bérmentve szállítva. Ajánl továbbá már évek óta legjobban bevált **gözeke-sodronykötelet, gazdasági kötélárut, valódi kenderzsákokot, fapeczkes kévekötfőt** stb.

szőlő peronoszporája ellen

való védekezéshez általában elismert legjobb és jelenleg legolcsóbb anyag a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓIPOR

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban 4 kilogramm **82 fillér**, 10 és 5 kilogrammos zsákokban **86 fillér**, valamint 2 kilogrammos dobozokban 4 kilogramm **87 fillér**.

Használata olcsó és biztos, előállításra gyors, a levélhez a legjobban tapad, a permetezőt sohasem dugítja.

A bordói por ezenkívül kitűnő eredménynyel használható a **burgonyatész** ellen, **gyümölcsfák** permetezésére és **baromfiókat** fertőtlenítésére.

Megrendeléseket előlag, ismertetős füzeteket küld a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

es ilag védjeggyel

helyesen alkalmazva, min-
legolcsóbb foszforsavas mű-
munkákkal és áraján-
den növénynek legjobb és
trágyája. — Kívánatra szak-
lattal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrássy-út 49.

Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviseleje.
Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
Minden zsák ólomzárallal és tartalomjelzővel van ellátva.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,970.340.— kor.	1,970.340.— kor.
Tartalékok	764.760.16	764.760.16

Összesen: 2,735.104.16 kor

1901. évi föléleg	90.349.— kor.	1904. évi föléleg	72.488.23 kor
1902. " " "	59.782.26 " "	1905. " " "	81.780.60 " "
1903. " " "	103.331.73 " "	1906. " " "	39.243.65 " "

Biztosításokat előlag tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módokozatok szerint.
Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjazásukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelésből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet felelésleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítést részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak elk 5-10 évre adták fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

Heucke A. Hausneindorf gözeke-gyár
kitűnő rendszerű **gözeke-készleteit**

szállítja a magyarországi vezérképviselet:

Komárom-vidéki takarékpénztár r.-t. Komáromban.

GAZDASÁGI LAPOK

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

Alapította KORIMZSÓ LÁSZLÓ
1849-ben.

VEZÉRLŐ: Hozsunk mezői gazdaságunkba helyes irányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:	
Egész évre	16 kor.
Fél évre	8
Negyed évre	4

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékelővel.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pörök a kiadóhivatalhoz érkezendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala veszel.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetési mellékletek jutányos áron fogad-
tának el.

Az e lapokban foglalt cikkeket minden tár-
nyomási jog fenntartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

Szemle.	Lap
A gazdasági helyzet. — A. —	376
Tárca. „Jenny”-vadász. — W. —	376
A szocializmus és a mezőgazdaság. — Mihóczy Sándor.	377
A hazmagyarai gazdák első gősbésozóversenyének harmadik éve. —	378
A vonatokról. —	380
Szociológiai események. —	381
Amerikai palántázógép. —	381
Egy új repülőbogar-fajta. —	381
Nagyvárás és a javító tökéletes orvoslás. — Bárány János	381
Könyvismertetés. —	382
Értekezések és feleletek. —	382
Kérdések: A Yohimbinn a léonyésztésben. F. A. — Jócska a birkanyiró gépek. Cz. J. — Legjobb burkol- lat a láthatóba. D. Gy. — Lehet-e Agrárja kukorica- szárseprő, vagy Schradertől osztálygátnya alkalmat- lan? S. —	382
Feleletek: A legelőn való nyári hűtés. Seb. J. — — Az angora nyul szőrneműsége. Buzi Géza Félix. — Fővárosi tanyáival járó ártok megújítása. Dolezalok Réber. — A tolymos rozstermelés utgan- szolás fölött. C. —	383
Hírek. —	383

SZEMLE.

(A gazdasági helyzet. — A gabona ár hullámlásának a tőzsdén. — A lajtantuli választások és a határok megnyitása. — A cseleDTVényjavaslat a képviselőházban.)

Mit ér egy csendes ájtató májusi eső, azt az idén fogjuk meglátni, ha meglátjuk. Ha lesz májusban esőnk, akkor még számíthatunk bár gyenge közepes termésre, — de ha nem kapunk esőt, — akkor? Eryen nem is merünk gondolni. Egy pár helyen pástázás eső volt az országban, még a megelőző héten. Ott a hol esett? — legalább 10—15 milliméter, — gyönyörűen áll minden. A baj csak az, hogy az ország 5 százaléka sem részesül ebben az esőben. Egyébként júliusi forróság uralkodott a hét közepéig — föl sem véve a hideg szenteket, a kik ebben az évben inkább forró szenteknek voltak mondhatók. Dazára a nagy forróságnak (árnyékban odakünn a falun 24—25° R.) meglehetősen nőtt minden. Aból a rengeteg téli nedvességből, a mely május 1-ig esett, van még bőven a földben, és képes ma még táplálni a vetéseket. Főleg a viztartó agyagokban tartja magát ma még őszi tavaszi egyaránt. El vannak maradván az igaz, de tartják magukat, — ugyannyira, hogy a hónap második felébe erősen beleyulva még mindig nem lenne késő a májusi eső. Minden évben áll az, de az idén különösen, hogy a belterjes gazdagon trágyázott gazda-

ságokban gyönyörűek a vetések, ellenben a külterjes gazdaságokban gyalázatosak. A disponibilis nitrogén magyaráz meg mindent. A jól trágyázott belterjes gazdaságokban a meleg idő beköszöntésével gyorsan működésbe jöhetnek a nitrifikáló bakteriumok, és szinte osudákat művelnek, de a külterjes gazdaságokban, ez a folyamat béna és elkésik.

De hát elkészt az idén minden. Pünkösdig ugyan nagy része a kapásoknak el lett ültelve, de azért pünkösdi után is még fognak ültetni elég kukoricákat, burgonyát és répát, sőt még búkkönyöket is. Mert nemcsak a turnuszéri elvetésekről van szó, hanem a termérek kiszántott vetés és here pótlásáról is. A kiszántott búzák és a herék helyébe többnyire kukoricákat és búkkönyöket vetnek gazdáink. Üresen a föld nem állhat, de a termérek elpusztult heretakarmány pótlásáról is kell gondoskodni: mert ha kukorica van, akkor nincs baj, de ha az nincs, akkor miből tartjuk el állatainkat?

A takarmányozást illetőleg a gazdák még mindig nagyon rossz helyzetben vannak, a mit igazol az állatok gyenge állapota, de igazolnak a vidéki tejárak is. Més években májusban már lo szoktak szállani a tejárakkal, most emelkednek a tejárak. A répával pedig különös baj van. A bogarak sok vidéken búsztára megsemmisítik. Újra kell vetni májusban. Már most lesz-e ebből valami? Nem az alacsony répáárak, sem a prágai alacsony ezukorjegyzések kényserítik a gazdákat visszavonulni a répatermeléstől, hanem a bogarak. Minden más törvényt helyett egy jól végrehajtott bogár törvényt kellett volna megalkotni. A baj csak az, hogy a búrókban nem sokat törődnek az étellel, ha csak nem azzal, hogy minél kellemetlenebb tegyék a mások életét.

A börze csendesebb. Haussisták és baussisták arra lennek, hogy a meteorológiai intézet mit jósol. Ott egész mértékben átérzik, hogy most vagyunk a döntő napok előtt. Hogyha eső lesz, akkor árcsökkenés, ha májusban az eső elmarad, akkor beláthatatlan ár-emelkedés fog bekövetkezni. A kész buza megállott egy helyben. Nem mozdul se föl se le. A határidők táncolnak. Az egész világ pisz áraira Magyarországot adta meg a lökést. Amerika, Németország és egyáltalán az európai tőzsdék mentek a budapesti után. Nyomorokban két egész forinttal emelkedett a buza ára. Németországban a rozs árak a 12 frotot már meghaladták. Magyarországon

a 6 korona 30 filléres vámból még csak 3 korona mászott rá a buzaárakra, — még 3 korona és 15 fillér hol van? A tőzsdén azt mondták és utánnok persze a tőzsdé lapok bizonygatták, hogy az új buzavám árparitásban állunk. Ugyan honnan az ördögöl számitott ezt ki így? A mi számításunk szerint csak a 12 frotos buzával érjük el a vámparitást.

A lajtantuli választások sorsa nagy kihálással lehet Magyarország gazdasági életére. Nem világos megelőttünk, hogy a mult képviselőház agrárius többsége megmaradt-e? Attól lehet tartani, hogy nem. Ezt különben csak a pótválasztások után tudjuk meg. A szabadelvűek a szocialistákat pártolták és ezért nőtt meg egy számuk. Magukba dőfték ezzel a kardot. De hátők ök tudják, hogy mit cselekszenek. A legkellemetlenebb az, hogy most már több mint valószínű, hogy nem csak a szerb, hanem a román és bolgár határ is meg lesznek nyitva a marhahozza-
tára nézve. A circumspektus Budapesti Hir-
lap már elő is készíti erre a magyar közvéle-
ményt.

Még arról a szerenostén eselöDTörvényjavaslatról szólnak. A képviselőház tárgyalja és általában elfogadja a javaslatot. A függetlenségi pártban azt indítványozták, hogy vegyék le a októberig a napirendről, de hát ez ellen kézzel-lábbal dolgoztak a javaslat szerzői. Végre is abban állapodtak meg, hogy a részletes tárgyalást pünkösdt utánra hagyják. Darányi miniszter kijelentette, hogy nem zárkozik el a részletek messzemenő módosításától. A baj csak az, hogy a képviselők nincsenek eléggé tájékozva és féltő, hog sok képtelen részlet benne fog maradni.

A gazdasági felsőbb szakképzésről.

II.

Ha van valami, a mivel a különálló főiskola mellett lényegbevágólag érveltek, egy az a szakoktatásnak kapcsolata a gyakorlatiakkal. Szponzor az önálló főiskola hívének vallotta magát, de miért? Azért, mert képzhetlenekek tartotta, hogy a budapesti egyetem sa gyakorlati iránynak tért és a gyakorlati beavatásoknak alkalmat nyújtasson; neki, — ki az egyetemi fakultást, fővárosi elhelyezésére tekintettel csak közvetve ellenozta, mig közvetlenül a gyakorlati való kapcsolat fontosságát vitatta, — igaza van.

Hazánkban legrégebben elterjedt

„ADRANCE” ARATÓ és KASZÁLÓGÉPEK

állami első nagydíjat nyertek az O. M. G. E. által rendezett nyiregyházi versenyen.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Átkotmány-utca 31. szám

szívesen szolgál árajánlattal és ad referenciákat.

Ugyanott eredeti elsőrangú minőségű irandai manilazsineg, melynek súlyosságára a maximális fonalhossz esik és e mellett legszilárdabb, egyenlő fonásu, tehát a kötözés mindenkor akadálymentelt, beszerezhető.

Kölcsey Ferencz koszorús költőnk, ki 1836-ban »A magyarországi gazdasági intézet rövid ismertetése« cziműen egy Balás Árpád által 1890-ben közzétett leírást hagyott hátra, az iskolának az elöttel való összefüggéséről így ír: »Gazdasági és státustudomány, philosophia és költészet és szónokság és csillagszáz és chemia s minden más egyéb csak úgy bír bőséggel, ha a való meleg élelvi viszonyba léteik, ha sem egyes emberi elme játékos foglalatossága gyánant nem üzetik, sem pusztán emlékeztető tehetőségét ragyogtató butorak nem tekintik, hanem az emberi társaság kifejlései és haladási nagy körében él és mozog.

A gazdasági tudományok éppen olyanok, hogy egyesesen tetbe kell átmenniük s azért multhatatlanul szükség már a tanulónak a gyakorlati világba lépni. E gyakorlati világ a tanuló körül menél tágasabb, annál több az ismeret, a mivel magát meggazdagítja; iskolájából az életbe tapasztalást is vihetheti ki, ezt az élet nagymesterét, mit könyvből tanulni nem lehet.

Oly igazság ez úgy általánosságban, mint különösen a gazdaságra vonatkoztatva, mit kétségbe vonni nem lehet.

De legjobban igazolja ezt a gyakorlat; a jószág csak két évi gyakorlat után lehet ügyvédi vizsgát, az erdősz államvizsgát; az orvos, mérnök, végzés, bányász elméleti kiképzésével egyidejűleg szakadatlanul gyakorlati tanulmányt végez.

És e böles megítélés és közvetlen tapasztalat igazolta tényállással szembehelyezkedve, különnyelmen azt jömondották a feltétlenül Buda-pestesen, de a létező egyetemétől elkülönítetten létesítendő intézmény hívei, hogy a gyakorlati semmi, a tananyag, a rajz és gyűjtemény, de a legközevetlenebb: a gazdaság nem fontos, elég, ha párszor tanulmánytra mennek a hallgatók; pedig a III. gazdakongresszuson kifejezetten elismerték ők is a gyakorlatlaval való kapcsolatot fontosságát, mert hiszen az előadói azt mondották, hogy »a mezőgazdasági összefüggő tudományágaknak a mezőgazdasági gyakorlatra behatást gyakoroló vonatkozásokat folyton ki kell mutatni, továbbá, hogy: »a gazdasági szakoktatásnak azonban följárata a gyakorlati élet kielőgítése«.

Lelkiismeretes köteleseink tehát az irányadó körök figyelmét felhívni, hogy a mint az orvosvendégek elméleti tanulmányainak megértésére a legfontosabb tananyag a boncolható test, úgy a gazdaságra sem lehet fontosabb szemléleti tananyag, mint maga a gazdaság, ezt se megcáfolni, se letagadni nem lehet.

De lássuk már most az intézmény létesítésével járó költségek kérdését.

A földmivelségi miniszteriumban tartott szaktanácsközmány többségének javaslata szerint létesítendő budapesti főiskola vagy külön egyetem, minden tülzár nélkül számítva, 25–30,000,000 korona költséget igényel. Tudtommal ez a költség nem áll rendelkezésünkre, a mi úgy mint eddig, ezután is biztos késleltetője, sőt akadályja a felsőbb szakoktatási ügy rendezésének, de ennek nyomán előtérbe lép azon további kérdés, vajjon szükség-e ezen kiadást megtenniünk vagy nem?

Az elmondottakból látható, hogy a szakkezelési lényegét az egyetemi és főiskolai rendszer közötti különbség nem feszélyezi, a mit különben a többször érintett szaktanácsközmány is beigazolt azzal a kijelentéssel, hogy a szakkezelés mindnyájunk által óhajtott emelést akár főiskolán, akár különálló gazdasági egyetemen, de csak Budapesten létesítsük.

Több évtized mult el azóta, hogy az eszme megfogalmazott, a mi akkor abban lelte elfogadható indokát, hogy a fejlődésnek indult főváros emelni mindnyájunk legfőbb törekvése és vágya lett, de vajjon fennáll-e ma ez az indok, mikor Budapest oly világvárosá fejlődött, hogy abban egy ily intézmény tényezőzt alig képezo, szinte elenyészo kis dolog lenne.

Miután a szakkezelés és minősítés egyetemi legmagasabb fokozatot közvetlenül és ányatlakülönbséget is kizáróan a többi tudományággal egyenrangúvá tehető és a szakma iránti érdeklődés ez uton bizton elérhető, nincs elfogadható érv az ellen, hogy a gazdasági legfelsőbb szakkezelés vidéki egyetemeken, első sorban Kolozsvárt, az ottani akadémiának egyetemi fakultássá becsatolása után foganatosításuk, hol az akadémia gazdasága a gyakorlatlaval való állandó kapcsolatot biztosítja és a mely módon ez költség nélkül azonnal létesíthető.

De költségről lévén szó, nem szabad szem elől tévesztetni azt a folytonos nagy terhet sem, mely egy fővárosi különálló főintézet fönntartásával jár, és a mi egy meglevő akadémiának a helyben levő egyetemhez osztatásával teljesen meglakarkó.

Lehet-e indoka már most annak, hogy egy célt, melyet ugyszólván költség nélkül elérhetünk, 25–30,000,000 korona befektetés és százezrekre menő évi kiadással kíséreljük meg utótni? Hisz ez a kérdeek ellen elkövetett könnyelmű pazarlás lenne, a mit különösen a mi nagyon szegény közzgazdasági állapotaink között lelkiismeretesen nem lehet, nem szabad megtenni.

De tekintünk a kérdést más oldalról is.

A kulturális haladás iránti érdeklődés soha sem volt oly élénk hazánkban, mint napjainkban; és mit hallunk e pszédlő érdeklődést vezető kulturferfaktól? Azt, hogy életző szükség az egyetemi oktatás decentralizációjára, mert a fővárosi központosított rendszer tultengott.

Dr. Takács Menyhért jászói prépost »A kassai egyetem« 1901-ben kiadott emlékkönyvének »az egyetemi oktatás decentralizációjára« cziműen írt fejezetében azt mondja: hogy:

»Hitem és meggyőződésem az, hogy ez a decentralizáció a magyar kultúra jövődjének vezéreszméje lesz.«

Indokolt-e ezen észlelés, helyes iránynyal szembeállítani a fővárosi főiskola évtizedes vajadásban elavult eszméjét? — Bizonyára nem.

Míg a decentralizáció Középeurópában odaig érvényesült, hogy Németország 20, Schweiz 2, Belgium 5, Austria 8 helyen bír egyetemmel, addig nekünk Romániával egyenlően csak két egyetemünk van és most, midőn az egész ország hangosan kívánja a decentralizációt, a fővárosban egy második (különálló gazdasági) egyetemet állítani szinte képtelenség lenne.

Felémilitendő itt az új egyetem erdőzeti fakultásának kérdése is. Nem tudom, miért kívánják Selmeczbánányról elvinni az erdőzeti főiskolát, ahol az erdőközorzotta hegység között megfelelő helyen látszik lenni, de ha

TÁRCZA.

„Jennya“ vadászata.

Hat vagy hét esztendővel ezelőtt egy ősi reggelen valamilyik párkányi mészárosnak kőfallal körülrárt udvarában néhány juhott széttépvé találtak és állítólag a talajon és a kőfallakon visszamaradt nyomokból arra lehetett volna következtetni, hogy a kárt valamely nagyobb állat okozta, a mely a kőfallat át beugorva férkőzött a juhokhoz és ugyanazon az uton távozott is el. Nosza, lelt nagy ríadalom az egész környéken! Másnap, harmadnap már szélteben beszéltek, hogy Köbölt és Párkányánára között egy tehervonat-rol egész állatsereglet szökött meg, közöttük a legveszélyesebb bestiak, tigrisek, oroszlanok, medvék, hiénák, párduczok, farkasok, nevezetesen egy színérel fogya ritkaság-számba menő fekete farkas. A kiszabadult bestiak elarasztozták az egész közeli vidéket és a kőbátorságok olymértékben veszélyeztettek, hogy a kevésbé erős idegzetű emberek valóságban nem mertek utra kelni. A napilapok mindennap frissebb híreket táláltak föl az esztorgomgyei fenevadak felől és névszerint megtudták jelólni azokat, a kik találkoztak velük és a kik állítólag nyílt utakon megtámadtak úgy, hogy csak lovak gyorsaságának, vagy valamely más szerenéses kö-

rülménynek köszönhették megmenekülsükét. A pánik egyre terjedt, úgy, hogy végül hatóságai beavatkozásra volt szükség. Állig felgyverzett és eles töltéssel dusan felszerelt katonaság vonult ki Esztergomból a vidékre és már másnap elterjedt a hír, hogy az expedició sikerrel járt, a katonaságnak sikerült a fekete farkast elejtenie és az egyik párducot is terítékre került. Esztergom város kalandra éhes mirrójai mindenfélét kutattak a fenevadak nyomai után. Egyikük állítólag rá is akadt az egyik tigris nyomaira az ebdi foknál a Dunapart lágy iszapjában és bizonyszálg gipszlenyomatot készített róluk, a melyet többen csakugyan láttak is volna nála. A katonaság kivonulása ugyilátszik csakugyan nem volt mese, mert a megfoghatatlan terjedő vak hírekkel sikerült a hatóságot sőt magát a belügyminiszteriumot is fellármázni és az utóbbi rendelettel intézett Esztergomvármegye alispánjához, hogy a való tény-állást állapítsa meg, a közveszélyes fenevadak hortolozkodásának kikutatása czéljából tartasson hivatalos vadászatokot és a vadak kirtása iránt haladéktalanul intézkedjék.

A fenevadak sem estek azonban a fejük lággyára s amint megorantották a veszélyt, elszélelték minden irányban. Az egyik tigris váratlanul Nógrádban ütötte föl a fejét, két oroszlan meg Mocsnál uszta át a Dunát, hogy a tulso félnek is jussón a dicőségéből. A lapok ekkor azt írták, hogy a fenevadak miatt a

tatai grófi uradalomban tervezett vadászatot elmaradnak, noha azon az ószon a tatai vadászatokhoz fejlődmi vendégeket vártak.

A fenevadak hortolozkodásának hivatalos pontossággal való megállapítása czéljából közösenként eszközlendő hivatalos vadászatok a kellő hivatalos komolysággal csakugyan emegeszközölettek. Egy fiatal barátom, a ki családi körben szívesen adja jelöl imitator tehetőségének és ilyenkor frenetikus hatásokot szokott elérni, résztveit egy ilyen vadászaton, meglgyelte ott az egyes típusokat és emlékül tudja előadni az egész vadászat lefolyását. Sajnálom, hogy itt csak halvány árnyképt adhatom annak, a mit ő tud produkálni, mert nem áll módomban visszaadni az ő arczjátékát, jellegző tagléteit és azt a remek felpálcó diaktust, a melyben ő a hivatalos jennya-vadászat egyes szereplőit megszólaltatta. Hogy mi az a »jennya« az majd kitűnik az alábbiakból.

Csipős ősi viradatok a faluvene gyülekezik a falunak hivatalos vadászatra kirendelt népe. A korábban érkezettek túrelmetlenül tapognak föl-alá és fűjják a körüket. Közben-közben tanácskozónak a gyülekezet czéljáról. Egyik-másik páinnával melengeti magában a »belsőembert« és a korai italtól máris keresztebbé áll a zeme.

— Hát aztán komám, mit gondol kend, miért doboltatta össze a jegyző ur a sok embert?

Különlegességy gyár:

Szivattyúk és Mérlegek

GARVENSWERKE

Központi Igazgatás
Bécs, II., Handelsquai No. 130.
Városi mintaraktár: Garvens W
Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

már van rá komoly ok, úgy ennél ugyanazon elveknek és gyakorlati szempontoknak kell irányadónak lenni, mint a melyeket a gazdasági szakoktatás tárgyalása során elmondtam és akkor a legtermészetesebb berendezés az, ha az erdészeti szakképzés is vidéki egyetem fakultásán nyújtatik. Kolozsvár és Kassa lomb- és tűlevelű erdők borította hegyek közelében fekszik, e helyeken volna tehát leghelyesebb az erdészeti fakultást is felállítani.

Megjegyzendő, hogy minden egyetemnek minden fakultással birni különben sem szükséges, de amennyiben valamely szakma már egyetemi fakultást képez, azt már egyetemen is meghonosítani a fejlődő szükséglet szülte igényeknek megfelelőleg egyszerű következtességgel, meg egy különálló főiskola a kulturális továbbfejlődés során újabb gátja volna a haladásnak.

Visszatérve Reuningnek azon mondasára, hogy a gazdasági szakma tudományos alapját a természettudományok idevágó része és a nemzetgazdaságtan képezik, a kérdés tárgyalása közben az utóbbi nagyfotosságú közgazdasági ismereteket terjesztani hivatott tan eddigi és jövő szerepéről nem szabad megfeledkezni.

Ha közgazdasági kérdések, különösen az Auszával és a külfölddel fennálló vagy módosítandó vámügyek tárgyalása kerülnek, mindig megújuló nagy küzdelmekbe sodortartanak, melyek során nagyon is közvetlenül érezzük, mily nehéz dolog érdekeinket védeni. Csodálatos, hogy e gyakorlati tapasztalat dacára sem fektettek eddig súlyt annak az ismeretnek kellő köztudatba vitele és fejlesztésére, melylyel az érintett védelemhez fegyverezünk szükség.

Az egyetem jogi fakultásán a kezdő tárgyak között felévi tanulmányon szerepel a nemzetgazdaságtan és így van ez a gazdasági és egyéb szakmán is. Hogy a középiskolából kikerült fiatal ember fontosságot tulajdonítson egy tárgynak, mely az intézetben ily kis tere van szorítva, nem is képzelhető; ígyekszik tulesni rajta, s mint futó kép tünik el később előle.

Ez az oka, hogy oly kevés alaposan készült közgazdával bírnak, mert ezt csak kitaró szorgalommal, magánután sajátíthatja el va-

laki, mihez az iskolából megfelelő alapot is alig hozhat életbe.

Magyarország lakosságának háromnegyed része gazdasággal foglalkozik, kivételünk tulnyomó nagy része gazdasági illetőleg vele szoros kapcsolatban álló malomipari és erdei termékekből áll, ezen alapszik közgazdaságunk, miért is ehhez a szakmához áll legközelebb a nemzetgazdaságtan, ennek van arra közérdek szempontjából a legnagyobb szükség.

Hézagpótló dolog ennélfogva, hogy a gazdasági szakoktatás fejlesztése során a nemzetgazdasági tudományok a gazdasági fakultáshoz csatolva, lehetőleg széles alapokra fektetve taníttassanak, így fog az a köztudatba jutni, csak így nyerünk elég számban képzett közgazdát, kit a gazdasági érdekeinket megvédeni és emelni hivatnak.

A gazdasági szakoktatás kérdése az előadottak szerint akkor fog célirányosban és haladéktalanul megoldatni, ha azt a nemzetgazdaságtannal kapcsolatban a kolozsvári egyetem közgazdasági fakultásaként állítjuk fel. **Erőss Rezső.**

A szocialisták és a mezőgazdaság.

Irta: *Milthoffer Sándor jogakadémiai m. tanár.*

Az utóbbi időben a szocialista lapok mindsröbben foglalkoznak a mezőgazdasággal. Azt igyekeznek kimutatni, hogy a mezőgazdaság a munkásokat bizzarolja, magának jogtalanul nagy hasznot igyekszik biztosítani; e mellett a föld termőerejét nem használják ki kellőleg, mert a gazdák nem dolgoznak elég okserűen, elég belterjesen, kevés munkásközvet foglalkoztatnak s azt sem díjazták megfelelően. Mindennek okai a nagy gazdaságok, a melyek lehetőleg háttérbe szorítják a munkásközvet: ezeknek nem biztosítanak elég teret s az alkalmazottakat elnyomják. Röviden összefoglalva ez a panaszok, amit tudományos érvekkel is igyekeznek bizonyítani s sűrűn idézgetik a nyugoti államok példáját.

Elméletileg sok tekintetben igazuk is van. Kétségtelen, hogy a belterjesség csak kisebb birtokokon léphet a maga egészében jogaiba s ha hazánkban az okserű belterjesség jobban tarthatné, jobb dolguk volna ugy a munkásoknak mint a gazdáknak.

— Hát aztán kend Janosi bátyám, látott-e jennyát, hogy olyan jól tudja?

— Hát hogyné láttam volna ösém, ettem is! Mikor lent jártam Boszniában az okupációban, annyi volt ott a jennyia akár nálunk a pozsik. A kapitány kiadta parancsban, ha jennyia gyűn, hát csak puff le! Lóttünk is annyit, hogy nem győztük megenni, még az inzurgenseknek is jutott a pecsenyéből.

— Hát aztán nagy állat az a jennyia?
— Nagy-e? nagy bizony, olyan nagy, akár a Bereknycy bikája. Aztán rosszabb ám, mint a tigris, vagy az oroszlán, mert az csak addig bánt, amíg élsz, de a jennyiának hiába halsz meg, ki kapar a má a föld alul is. Ebeden is kikaparták a Sabokánét, pedig ugyancsak rusnya vénasszony volt az istenadta!

Ezalatt az alapos természetrajzi oktatás alatt egybegyűltek körülbelül az egész kirendelt had. Megjelenik bíró uram is egy tekintély parancsoló fűtykössel és néhány stüsszi vadász. A társaság tehát teljes és elkezdik az

A külföldi példakkal azt igyekeznek bizonyítani, hogy a nagy természetlágokkal szembe állított hazai kis állagok mutatják a legjobban, hogy mennyire hátra vagyunk. Az egyoldalú gabona termelés hátramaradásunk legjobb bizonyítéka, amelyből logikusan folyhat a kis termés-eredmények.

Természetesen ez mind igaz. Csakhogy ezt nemcsak a szocialisták vallják, hanem — mindenki s hogy ez megváltozzon, azon már régóta dolgozik a mezőgazdák összessége, csak nem akar oly eszközökkel élni, mint a szocialisták, mert akkor máról holnapra tönkire kellene menni minden gazdának.

A külföldi magas állagokat, elhibázott dolog rídegen szembeállítani a hazai természet-eredményekkel. Külföldön a kisebb gazdák tömege szakképzett, intelligens ember, akik a tudomány minden eszközét felhasználják arra, hogy a természetlőt kikényszerítsék azt, amit önként megadni nem akar. Nálunk a kisebb birtokok parasztagdák kezén vannak s a parcellázott birtokok tulnyomó hányadát ilyenek veszik össze. Így azután nálunk a kisgazdaságok nagy százaléka az oka a kis termés-eredményeknek.

Az uradalmi birtokokon mindig nagyobbak a termés-állagok, mint a kisebb birtokokon, amely tényt megváltozni egyszerűen lehetetlen. A szocialisták okfejtésének alapja így egyszerűen megdő. A külföldön oly és annyi nagybirtok nincs mint hazánkban: nálunk is kivánatos szocialis szempontból annak csökkentése. Az elő fogja mozdítani a közvagyonosodást már csak azért is, mert az a föld jobb kihasználását, minden talpatalnyit fölnek a produktív gazdálkodás körébe való vonását elő fogja segíteni. De ne higyük, hogy a közel jövőben ezért emelkedni fognak a termés-állagok. Ha majd a szakértelem emelkedik, ha majd egy szakképzett, intelligens kis gazdaosztály fog a jelenlegi kisgazdák helyébe lépni, akik a megfelelő vagyoni eszközökkel rendelkeznek, akkor majd ezt el fogjuk émi. Hánem míg idáig nem jutunk, addig nálunk csak a nagyobb gazdaságok fogják az okserűséget s a belterjességet fokozni és terjesztani.

Egyébiránt kétségtelen, hogy nálunk az utóbbi időben gondolkodóba estek a gazdák s a belterjesség fokozásának kezdik a hát

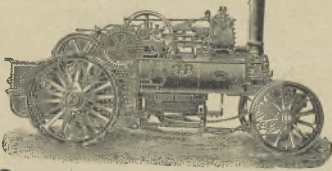
első kört bocsájteni ugy, a mint azt a tél nyulvadászoknál szokták.

Valamelyik fiatal stüsszi gyorsabb lépésre inti az egyik túlságos kényelmesen ballagó atyafit.

— Ne parancsolgasson velem urficskám! — feleli vissza önérezlesen a megdorgált. — nem vagyunk mi máma megfizetett hajtók! Mára szabad nép vagyunk. Fizzess az ur három hatost, akkor akár nyakon verhet, de így majd csak ugy ballagunk a hogy lehet.

Ezek szerint az elvek szerint alakult azután ki a rend és fegyelem az emlékezetes jennyivadászaton. Néhelem árva tapsifüles szorult a körökbe s nagy rémüléttel igyekezett a bundáját biztonságba helyezni. Az egyik polgár egy ormótlan nagy revolverrel az ődiomájuk szerint lebarbárolta szerelte föl magát s mikor kitört mellette a nyul előhuzta a csizmaszabó a hatalmas szerszámot és odalótt a szomszédja lábához vagy egy arasznyira, hogy csak ugy füstölt belé az ugar.

Boroszló Budapest
Kedvezményes árak
és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépyár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

rányait mérlegelni. És helyes joggal. A szocialisták lázításai folytán a munkásviszony olanyira rosszabbodtak, hogy a *termelés drágább lett s bizonytalanabbá vált.* A munkások folyton fokozott kívánságokkal állnak elő, melyek az előállítás költségeket növelik; de e mellett bizonytalanabbá vált a termelés, mert a munkások ellenségese magartatása miatt elegendő munkás kéz nem is áll rendelkezésre. Kerestük nagyobbodott, s így huzamosabb ideig megtudnak élni munka nélkül, mert hisz a nagyobb munkadíj folytán, nagyobb tartalékkal rendelkeznek. Ez kétségbevonhatlan tény, amit a gyakorlat igazol. A gazda kénytelen kiterjeszében gazdálkodni, mert különben a gazdasági munkákat elvégezni nem tudja. *Határozatlan áll az, hogy ez utóbbi évek munkaszomjazmai a költerjesség terjedésének kedveznek. Ez végeredményben hátrányos úgy a gazdálkodásra mint a munkásra.*

Természetesen azzal állnak elő a szocialisták, hogy 50–60 krejzárért dolgozni nem lehet s hogy a gazdálkodás száz perzenttel magasabb munkabért is megbir.

Ha a szocialistáknak a haza érdeke a szociálnak fekszik, úgy álljanak össze gazdálkodni. Próbálják meg, hogy lehető-e az amit kívánnak. Lehet-e oly magas munkabéreket fizetni, amelyeket ok akarnak. Ez az ország munkásainak az érdeke volna. Ha boldogulnak, úgy nekik van igazuk. Mi gyakorlati gazdák azt állítjuk, hogy az első években tökéremnek. Ha nem, úgy majd tanulunk tőlük gazdálkodni.

Mert könnyű fellázítani a könnyen hívó munkást; szívesen követel mindenki duplábért, csak legyen a ki fizesse. *Am mutassák meg a szocialisták; jöjjenek köznök gazdálkodni; mutassák meg, hogy a gazdálkodási nagy-üzem és a kis-üzem keretében az 5 eszméjük kivétel, hogy az nem utópia.* A munkaerő évről-évre drágább. Folyton nagyobb és nagyobb bért kell fizetniük. Mert hisz minden *gyakorlati gazda* tudja, hogy a munkások körében nem arról van szó, hogy *általában egy bizonyos fix összeget biztosítsa nek maguknak napi vagy évi kereset címén.* *Annak folytonos fokozása a cél: ezt mutatja a gyakorlat.* Ahol egyszer javítanak a munkásoknak, ott minden adott és nem adott

alkalommal igyekeznek azok többet és újra többet kicsikarni. *Ismétlem: itt nem elméleti fejtegetésekről van szó. Ez gyakorlat. És ismétlem: kezdjen el egy vagy több szocialista száz, ötszáz, vagy ezer holdon gazdálkodni.* Van akárhány oly elméleti szocialista tudósának között, kik cnyűi földet bérelhetnek. *Válósítsák meg eszméjüket a gyakorlatban.* Örömmel fogjuk őket üdvözölni.

Természetesen mindez nem zárja ki, hogy a törpegazdaságok terjedését üdvösnök ne tartuk. A zöldség termelés s kert gazdaság terjedését minden eszközzel elő kellene segíteni. De csak nem gondolják a szocialisták, hogy az egész ország gazdaságát erre lehet fektetni. Mert ez esetben léltelentül áll mindaz, amint fentebb elmondottunk.

De nem is gondolják. Mert hisz a szocialisták mottoja a *belterjesség, a belterjesség s újra a belterjesség, a nagyobb birtokkomplexumokon is.* Már pedig biztosíthatom őket: *az ö munkájuk a költerjességet segíti elő.* Jól tudom, hogy erről őket meggyőzni nem lehet s ép ezért ajánlom: *próbáljon az maga gazdálkodni, akinek a megfelelő anyagi eszközök rendelkezésére állanak.*

A külföldi magasabb bérviszonyokat nem lehet hazánkban példa gyanánt felállítani. Ott mások a viszonyok; hogy mennyiben, arra már fentebb rámutattunk. *Hazánk az utóbbi 40 év alatt nem emelkedhetett a gazdasági kulturának arra a fokára, melyre a nyugati államok századok munkája árán emelkedtek.*

Látjuk azt az izgatást, amit a szocialisták a cselédtörvényjavaslatlall szemben kiejtenek. A gyakorlat meg fogja mutatni, hogy majd e törvény a gazdára mily hátrányos helyzetet teremt. Igaz, hogy szabadságvesztéssel sújtsa sok esetben a cselédet (de a gazdát is). De biztosítjuk a szocialista urakat, hogy erre vajmi kevés esetben fog sor kerülni: amikor kerül, akkor is magukra vessenek, *mert az csak az ö izgatásuk eredménye lesz.* Ismétlem: nagyon valószínűtlen, hogy gyakraiban kerüljenek a törvénynyel emiatt ellenkezésbe, annál is inkább, mert míg a törvényjavaslat a képviselőház elé kerül, addig majd lesimitgatják azokat az intézkedéseket, amelyeket az előkészítő

bizottságok atyáskodása szigorúknak fog tartani. De ez az atyáskodás nem nyilatkozik meg akkor, mikor a törvényjavaslatnak a gazdára hátrányos intézkedéseit tárgyalják. Az atyáskodást majd akkor a gazdára hagyják. Ismétlem: ez a törvény a gazdákra súlyos terheket rak, melyeknek hátrányait majd később fogjuk érezni. Egyes intézkedések horderejét most még fel sem lehet becsülni. Ott van a lakás-kerdes, ami mellett külön kamra is jár (elkülönített padlás nem volna elég?). Gyógyítottuk a cselédesség családját (valjon a család is szolgálatban áll? ha igen, mit szolgált?), tartalékot, póttartalékot fizessünk ha bevonulnak (ilyeneket valószínűleg óvakodni fog mindenki megfogadni) stb. Mindez oly súlyos adózást jelent, amely a már eddig is a *ölegethik felment munkabérek mellett a gazdaságszomszra egész új helyzetet teremt.* És az is bizonyos, hogy ez a törvény újabb követelek alapját fogja képezni a gazdával szemben

Ha a szocialisták azt mondják, hogy a munkásokra e törvény *nem jó, mi gazdák arra azt felelhetjük, hogy viszont reánk nézve ez rossz.*

A bars megyei gazdák első gőzekeiszövetkezetének harmadik éve.

Nem réz tartotta meg ezen gőzekeiszövetkezet közgyűlést, és így nyilvánosságra jutottak az adatok, a melyek a harmadik működési évben előadottak.

Az 1906-ik évben a szövetkezeti gőzeke netto 1915 magyar holdat szántott föl. A szántást július 11-ikén kezdette el, és december 4-ikén végezte, mert az a 17 hold, a mit december 6-tól 20-ig Símek Armin tagnál Lekéren végzett, az már csak erőltetés volt.

A Blazsek Ferenc szövetkezeti főgépész által egybeállított üzem-kimutatás egész részletesen naplószzerűleg közli a szántás lefolyását az egyes tagoknál, a Blazsek főgépész által fölmerít táblák méreteivel, az utazásokra fordított idővel, a szünetelésekkel és azok okaival.

Az üzem-kimutatást mint igen tanulságosat egész terjedelmében leadjuk:

— A Ponceius Pilátusát, de esunya közel jött! Majd elhordta a lábam! ordít ijedtében a megkörménykezett és akkorát ugrik tiz fontos oszimbán, hogy becsületére válnék egymásik atlétának.

A szerenéses lövészt azonban semmi nem hozta ki a flegmájából, sőt még ő neki áll főlebb s ugyancsak lehorjda az ijedező szomszédot ügyefogyott-áigáért.

— Ha nem tudja kend a regulát, miért nem marad kend otthon a szuban? Vadászton tudni kell mindenkinek hova lép; mit teszi kend bolond fővel a lábát oda, a hova lüve lesz!

A szegény dilevkens csakugyan azt hiszi, hogy valami hibát tett és meg adja magát.

— Honnan tudnám én a vadászregulát — dörmög magában — nem járok én vadászni, nem vagyok én kasza-, kapakerülő, mint kendék!

Ezzel aztán az ügy elis van intézve és az

ügyes lövész önértesz mozdulatlal súlyosztiz vissza a lebarbért a eszmaszár öblébe.

Egy másik stüsszi rözd-aeatte kapszlis mordálylval fenyegeti a közbátorságot. Mind a két kakas arasznyira fölhuzza, fenyegetőleg ágaskodik a fényesen esillogó kapszlik fölött, a puszka gazdája pedig a legnagyobb lelki-nyugalommal fogja be a csövek végét mind a két tenyerével s nagyobb nyomatékul meg a sörtés állat is rányugatja a földre támasztott puszka fölé. Az urfiak egyike elhúve a látvány borzalmaítól, óvatosan közeledik hozzá és csendesen figyelmezteti:

— Atyám fia, fel van huzva a puskája, elsülhet az Istenért!

— Hogyne sülhetne, ha én akarnám urficskám. Elsülne hát, hiszen arra való. Ha látom hogy sül majd félre kapom a fejem! — Így szól és tovább tehenkedik a felhuzott mordály fölött.

— Ilyen és ehhez hasonló incidensek a résztvevők óvatosabb részét mihamar arról

győzték meg, hogy csakugyan veszélyes vadászatra vállalkoztak. Már a harmadik körnél igen megesapant a társaság s a negyediket kellő részvétl hiánya miatt már meg sem lehetett kezdeni.

Már erős derek jártak, lassan a tél is elfoglalta birodalmát és lehéz patyolatla vonta a Duna mellékének kies rónáit, érdokszorozott szöflögyeivt s a kösza hír még mindig mesélt a fenevadak felől, anélkül, hogy egy halandó ember is akadt volna, a ki színről-színre látta volna a rettegett vendégeket. Végre mégis kijózanodott a közvélemény és e nyulsvitek is mosolyogni kezdtek a rémtörténeteken, a melyek néhány héttel az előtt még borzadálylva töltöttek el őket. A nániá tigrisek ordítása hírlapi kacsahápgóssá silányult, és az ebedi oroszlanok bögése országos kacajba fulladt. De a jennyavadászat emléke él és a résztvevők emlékezetében elörölhetetlen benyomások hagytott vissza. *Nimród.*

Gazdasági olajipar és Terményáru értékesítő vállalat

BUDAPEST, VIII. ker., Ullői-út 16^a szám.

Szállít mindenféle olajokat és kenőanyagokat gazdasági és gyári célokra hamisítatlan minőségben, melyek ára a belértéknek megfelel.

Az olajok a **m. kir. országos vegykisérleti állomásnál lesznek vegyelemezve. Szállítás franko.**

Sürgönyoim: **GAZDAÁRU,**
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdasági torményok értékesítésére külön osztály.
Árajánlatok postafordultával éltintéstetnek.

Mindengazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte első helyen elismert kiténő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ len- és heremagtisztító-gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk czídszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a **gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő** általános termény tisztításához berendezett különleges gépeket, szelők- és magrállasztó rostákat, kézi vagy hajtó-erőre alkalmasra. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzékét kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. ÉS TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

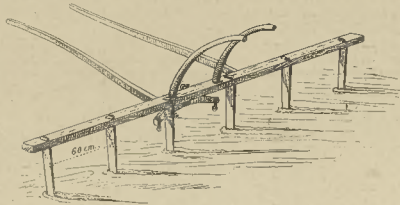
Telefon 69. szám.

1905. évi Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kiténtetve.

Sürgőnyczim: Kalmár-rostagyár.

szántásokra, mert terhei teljesen le lesznek törlesztve, és kellő üzemtökével is fog rendelkezni. A tagok egy része már most sürgette azt, hogy az olcsóbb szántásokra a szövetkezet átmenjen, de a túlnyomó rész előbb a terhektől kíván szabadulni, és csak akkor kíván átmenni az olcsó szántásra.

Mióta a szövetkezet fennáll egyetlen egy tag sem lépett ki, de hiába is tenné, mert nyomban elfoglalnák a helyét.

64-ik ábra. Primitív sorhúzó.

A közgyűlés az igazgatóságot újra megválasztotta, és pedig Ordódy Lajos elnöke alatt, Razgha Ernő ügyvezető igazgató, Berger Adolf, Posa Béla és Salzberger János tagokat.

A felügyelő-bizottságba: Ordódy Endre, Levatic László és Weisz Kálmán tagokat.

A szövetkezet tagjainak porosz köszönt

66-ik ábra. Waas-féle geisenheimi füstölő szelencze.

szerezett be, és legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy két Ásványi-féle kukoricaszárító gépet rendel meg, melyeket a tagoknak napibéért fog kikölcsönözni.

A szövetkezet ügyeit az igazgatóságon ki-

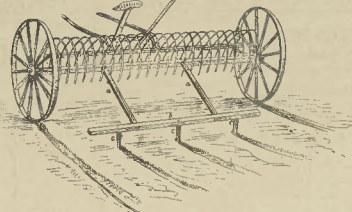
vül leginkább Razgha Ernő viszi mint ügyvezető igazgató, kinek energiája és buzgalma sokat járul ahhoz, hogy a szövetkezet a beléje helyezett reményeknek megfelelni tud.

A vonalozókról.

A legegyszerűbb vonalozó olyan, a minőt 64-ik ábránkon látunk. A jelzőrudak bizonyos megtartott távolságban vannak egymástól

köszénkátránnyal 26 fillérbe kerül. A Nördlinger-féle füstölő anyag Florsheimben ennél jobb. Naphtalin és fűreszpor elegye: Az anyag száraz és könnyen kezelhető. Elégéses minden félórán egyszer fölkeverni égés közben, és a kéregképződés el van háritva. Egy órai égés csak 24 fillérbe kerül.

Majdnem egyenértékű vele a Mattar-féle füstölő olaj. Ez folyadék, a mely bádogkan-csókban szállítatik. A belőle keletkező füst

65-ik ábra. Ló-gereblye átalakítva vonalozóvá.

és a kormányzásra semmiféle gondoskodás nincs. Az ilyen vonalozók nem is érnek sokat.

A fő igény a mit egy jó vonalozó eszméjéhez fűzünk, az, hogy könnyű és széles, e mellett kormányozható, és a sorszelességek tettesz szerint állíthatók legyenek. Ilyen vonalozókat találunk a gazdaságokban, és pedig annyifélet a hány a gazdaság.

De nagyon sokszor látunk átalakítva más meglévő gépeket vonalozókká.

Igy például a 65-ik ábrán egy ló-gereblyét látunk e czéla berendezve. A rajz annyira magyarázó, hogy fölösleges hozzá még más is. De ennél gyakoribb a vetőgépek átalakítása sorhúzókká. Ez ugy történik, hogy a vető-sarukba hegyes fakarókat dugunk. A vetőgép-ből átalakított sorhúzó a legpontosabb munkát végézik, mert a vezér-talyiga segítségével pontosan vezethetők.

Szőlőfüstölő edények.

Geisenheimben (Rajnavidék) a Waas-féle füstölő edényeket használják a fagykárók elhárítása végett fejlesztendő füstölésekhez. Az 66-ik ábra füstölő szelencze, a 67-ik ábra füstfejlesztő. Mindegyikbe két kg. füstölő anyag fér bele. A legegyszerűbb füstölő anyag a köszénkátrány, de ennek hátránya, hogy gyakran kell égés közben fölkeverni, különben nagyon elcsendesedik a füstje. Egy órai füstölés

sűrű és nehéz. A meggyuladás könnyű, a fölkeverés szinte fölösleges. Az órai égés 17

67-ik ábra. Waas-féle geisenheimi füstölőkályha.

fillérbe kerül. A füstölő olajt Stephan Mattar gyártja Biebrich (Rajnavidék).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

ELSŐ MAGYAR **GAZDASÁGI GÉPGYÁR** **RÉSZVÉNY TÁRSULAT**
BUDAPEST

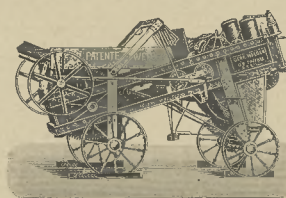
Legtökéletesebb rendszerű
GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK,
úgyisintén **MAGÁNJÁRÓK** (úti mozdonyok)
cséplési, vontatási és szántási czélokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével.)

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

UJ!

UJ!

Kizárólagos gyártása a Welger-féle szabadalmazott teljesen önműködően költöző szalmaprés-elevatoroknak.

MASSEY-HARRIS KÉVEKÖTŐK

a létező legjobbak.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

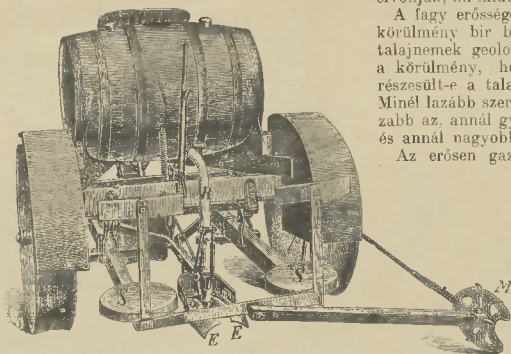
FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 80.

Amerikai palántázó-gép.

Sokféle palántázó gép van használatban Amerikában, és a sok közül bemutatunk egyet a Fuller et Johnson-féle társaság (Madison, Wisconsin) palántázó-gépét.

A gépen van egy hordó, a melyben víz vagy higított trágya van. E hordóból egy csap vagy szeleppel ellátott csőből (R) ömlik ki a folyadék. Az S-el jelölt ülékeken két gyermek ül. Ma sorjelző, a mely a legközelebbi új sort jelzi és vonalozza. A két gyerek a palántákat a vonalozó által jelzett helyre tartja (ez az E—E vasak) a földet két oldalt szabályszerűleg réteg borítja, a hordóból egy nyomás folytán víz vagy trágya ömlik a földbe tett palántára. Egy kis gyakorlat után a gyerekek jól ültetnek. A jármű széles kerekekre van szerelve és két ló vontatja. A gyerekek a fordulásoknál is helyükön maradnak.

68-ik ábra. Amerikai palántázó-gép.

Egy új repcebogár-fogó.

Sajnos repcéink jó részt elfagytak a kemény télben, és anakromizmus, midőn repcebogár-fogóról írunk. De hát azért máskorra lesz jó a mit most írunk. Az új repcebogár-fogó készülék felfalója Pauly kir. szász főtanácsos Stampenben. Kísérletei szerint háromszori átjártatásával a gépnek, az összes repcebogarak meg vannak fogva. Ere van idő, mert a bimbózástól a virágzásig lehet használni az eszközt a repce baja nélkül. Az ábrára tekintve látjuk, hogy egy T alakú vázra, két derékszögűleg egymáshoz helyezett deszkapár A és B vannak felszerelve. Az egész három emelhető és lebozatható mankó keréken jár. Már egyszeri átjártatásnál millió és millió bogár van az eszközn. Az eszközt Warneck velsi gépgyáros készíti és mutatja

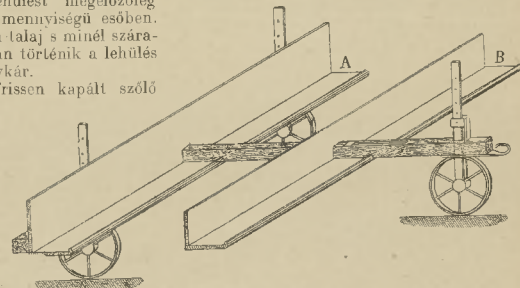
be a breslauer gépvásáron. A gépet oly jónak mondják, hogy a repcebogár kárak elhárítása segítségével teljesen biztos.

Fagykárak és a fagyérte tőkék orvoslása.

Fagytól a szőlő, különösen tavasszal, május hóban néha sokat szenved. A fagykár nem egy esetben a szőlőt annyira megviseli, hogy miatta a tőke életereje hanyatlak. növekedésben visszamarad, szőlő csak sínylődni képes. A fagykár nem egyformán mutatkozik mindenütt; azok a helyek, melyek a hideg légáramlatoknak jobban ki vannak téve, többet szenvednek fagytól, dértől. A gazdák ezt tudva, tartózkodnak is attól, hogy az északi és keleti hegylejtőkre szőlőt ültessenek. A mely fekvésű helyeken a tavasz ködök gyakorik, melyek a növény melegét hirtelen elvonják, mi miatt a növény sokat szenved.

A fagy erősségére, a lehülés mérvére több körülmény bír befolyással. Így hat arra a talajnak geológiai szerkezete, továbbá az a körülmény, hogy a lehülést megelőzőleg részesült-e a talaj kellő mennyiségű esőben. Minél lazább szerkezetű a talaj s minél szárazabb az, annál gyorsabban történik a lehülés és annál nagyobb a fagykár.

Az erősen gazos és frissen kapált szőlő

69-ik áb. raA Pauly-féle repcebogár-fogó gép.

könnyebben és erősebben megfagyhat, mint az olyan, amelyen gyom nincsen s régebben kapáltak. A gyom nagyobb mértékben sugároz ki meleget és egyuttal megnehezíti az újabb melegmennyiségnek gyors szállítását a talajból, de még a talaj a gyom által rávetett árnyékban különben sem tud jól felmelegedni. A gazos vagy frissen kapált szőlőben a nedvességnek erősebb elpárolgása is fokozza az elfagyás veszedeelmét. Jó volna bizony ez okból, ha a szőlők kellő időben a tavaszi fagyok ideje előtt kapáltaknak meg, ha pedig ez nem volna lehetséges, úgy legalább a gyomok irtatásának ki, a kapálás későbbre is maradhata.

A tiszta, felhőmentes éjszeleken nagyobb a veszedelem, amidőn száraz a levegő. Az ilyenkor fellépő lúto hidegre, kora hajnalban a napnak melege megcsapja a növényt. A hó-

mérséklet aránylag átmenet nélkül hirtelen ugrik fel s a kipárolgas nagyobb mérvű lesz. Természetes, hogy az ilyen hirtelen felmelegedés káros következménye, a növény a felülés első stádiumában, rendkívül érzékeny a gyors hőmérséklet változások iránt. A növény belsejében a nedvkerings és az őss és chemiai processusok különböző mérséklet mellett, különböző eréllyel végzik a tápanyagok asszimilációját, ezért a gyors, egymásutánban bekövetkező változás befolyásolja a növény ellenálló képességét. Ha a növényben az anyagcsere a minimumra csökkent, a nedvkerings mindinkább gyöngül, a növényzetben eleinte lankadás, a hervadás kezdete mutatkozik, mit azután a dermedés követ. Amint ez beállt, különösen az intersekulár s sejtekben jégkristályok képződnek, melyek a növény elrendezésérte megrepszítik, ez pedig a növény elpusztulását vonja maga után. Mousson által végzett kutatások folytán tudva levő, hogy a víz hajcsöves edényekben 5 fok hidegtől 7 fok hidegre lehűthető anélkül, hogy

a cseppfolyós halmaz állapotát megváltoztatná. Ebből következik, hogy minél finomabb a növénysejt szerkezete, annál jobban képes ellentánni a hidegnek.

A szőlő fekvése, a talaj szerkezete és egyéb körülmények minden gazda előtt ismeretsek, a saját területére és környékére vonatkozólag. Ezt az éghajlat ismert helyi változásaival összeegyeztetve, előre következtethet a gazda az esetleg beálló fagykár nagyságára és ha még a fagy előtt áll, gondoskodhat a védelemről. A fagy ellen füstöléssel védekezhetünk, mit idejében és okserűen alkalmazva, eredményt okvetlen érhetünk el.

A füstölésnél a pontos hőmérsékletet meg kell figyelni, nehogy korán avagy későn kezdjünk a füstfűjesztéshez. Az időmegfigyelésen kívül fontos az, hogy mit használunk füstölőanyagul. A száraz fű, moha, nedves szalma,

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

venyige stb. jó ugyan kényszerűséből; de ha kátrány áll rendelkezésünkre, úgy mindenestre azt használjuk, a kátrányos anyagok elég füstöt adnak és vizgőt nem fojtásznak, nem úgy mint a nedves szalma, mely mellett megcsúsznak, vagy a lecsapódó pára a füstlő közelébe eső tökéik elfagyását eredményezheti, míg a távolabbi tökéket jól védi.

A füstölés sikere attól is függ, hogy hogyan vannak a tűzhelyek elosztva a területen. A szőlőben úgy kell elhelyezni a füstjelzőket, hogy bármely oldalról is történjék időközben légtávozás a tűzök mindegyikét védegyen füstakóról. A tökéket, amint a hőmérséklet a fagyponthoz közelít csak pár tizeddel áll, meg kell gyújtani és pedig úgy, hogy a tűzkatlanok lehetőleg egyidőben gyulladjanak ki.

Ha a fagy elleni védekezéssel elkéltünk volna s a fagy már bekövetkezett, úgy nem marad egyéb hátra, mint a baj orvoslása. Amidőn azt tesszük, nemcsak a jelenbe, hanem a jövőbe is kell irányulnia gondolatainknak. Az ideai termés sorsa ne lebegjen tisztán szemünk előtt, hanem igyekezzünk a tökéik életét és a jövő évi termést biztosítani az által, hogy őszig egészséges vesszőt neveljünk. A hideg által bekövetkezett kárt javíthatjuk *újabb metszéssel*. A fagy nagyságát csak a felengedés után lehet megítélni; az elfagyott hajtások, külső rátekingésére felismerhetők, lágynak, nem rugalmasak, fonnyadtak. E fonnyadt elfagyott rész, később a szövetekben beálló bomlás folytán az eredeti zöldszínű helyett barnásfeketés lesz. Ez a bomlás esetleg a fás részekben (csap stb.) is megjelen. Hogy a gyógykezelés miként történjék, az attól függ, hogy a hajtások milyen mértékben fagytak el. Az *Utmutatás a szőlőművelésre* erre vonatkozólag a következőket javasolja: »Ha gyöngyhajtás volt s a már bizonyos fokig fejlett hajtásoknak csak a vége fagy el, a szűkegletben bármiféle beavatkozás, mert a fagyott rész alatt levő legközelebbi ép szem fog kihajtani s fogja folytatni a hajtás növekedését. Ha a hajtásnak nem csak a vége, hanem nagyobb része halt el, de alul néhány nem életpécs maradt, az ily ép hajtásrésztlet egy éves fának minősítjük és legalább a jövő évi termést biztosítása czéljából egy-két rugyes csapra metszük meg. Ha a hajtás egész hosszában fagyott el, az orvoslás módja attól függ, hogy az összes hajtások fagytak-e el, vagy pedig csak egynehány, pl. éves háromrugyes csapok két felső rugyéből előtört hajtás teljesen elpusztult, az alsó rugyból fejlődött hajtás ellenben épen maradt. Előbbi esetben az összes hajtásokat mint elhalt részeket a csaprészekkel együtt eltávolítjuk s az idősebb szárpécszöldmény leginkább megfelelő helyein megfagyott fattyu-hajtásokkal pótoljuk, illetőleg biztosítjuk a jövő évi fát azáltal, hogy az említett fattyu-hajtásokat szabad növekedésnek engedjük, csak esztendőkor kurtijuk vissza s mint őszig érettségüket a következő év tavaszán egy vagy többrugyes csapra metszük. Utóbbi esetben, ha t. i. nem az összes, hanem csak az egyes csapokon levő felső hajtások mentek tönkre, ellenben az alsó hajtások épek maradtak; teendők aszerint változik, hogy a hajtás csak a felső hange kivételével bizonyul épnek, vagy pedig annak alsó egynehány szem hosszú része maradt egészséges. Ebben az utolsó esetben az elnem fagyott hajtásrésztlet az egyéves fa szerepével ruházuk

fel s egy vagy több szemes csapra metszük, hogy ennek révén legalább a jövő évi fát illetőleg a termést biztosítsuk. Az első esetben azonban nem tesszünk semmit, mert ha a hajtás vége vagyis a vitorla fagyott el, azontul hajtás megmaradt, életképes legfelső szemből rendszer mődon folytatja növekedését és megözgész a jövő évi metszés idejére szükséges egyéves érett vesszőt.

Ha a fagy szálvesszőket ért, azoknak is csak azt a részét távolítjuk el, amelyen az abból fejlődött elhalt hajtások állanak; ha valamennyi hajtás elfagyott, vágjuk le az egész szálvesszőt. Fel merül gyakran az kérdés az egyes birtokosoknál, hogy részesítsék-e az ily részben tönkre ment szőlőt megfelelő védelemben és rendszer munkáltatásban? Gyakorta látható, hogy ennek munkáltatási költségének akarják a természán által okozott veszteségeket részben pótolni. Ez a lehető leghelytelenebb felfogás, mely majd minden esetben megfosztja magát. Ugyanolyan munkát igényel ez, mint a többi, sőt mondhatni nagyobb gondot követel. Az ilyen meg rongált töké érzékenyebb, mint az erős, egészséges. A peronospora a hajtásokat illetve a leveleket tönkre teheti, még nagyobb bajba döntve a szőlőt. A permetezést nem szabad elhagyni, mert e védekezés a termés minőségére is befolyást gyakorol, t. i. javítja a minőséget. Ezért jó a munkálatokat és védelmet rendszeres eszközölni, hogy azt a kevésbé termést, mi ilyenkor várható minőségben jobba tegyük.

Ballay Jenő

KÖNYVISMERTETÉS.

Czigánymesék. Jó gyermekek számára írta Péterfy Tamás. Szines kötésben, sok képkel. Ára 1 korona. Kapható minden könyvesboltban, vagy az ár beküldésére portómentesen küldi Péterfy Tamás (Budapest, IX. ker., Köztelek). Péterfy bácsi tizenöt mulatságos czigánymeséje van ebben a könyvben. Az iskolai évszóró vizsgák alkalmával igen kedves ajándék a jól tanuló gyermekek jutalmazására. A meséket 41 kép tarkítja.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. A *Yohimbin* a lótenyésztésben.

Magyar ígás kanczáimat hidegvérű (ardenni) ménnel hágtatom. A hágtás azonban eredménytelenek látszik, mert kanczáim circa három hónap óta — dacára annak, hogy némelyik már 5 ugrást is kapott — folyton sárlanak.

Méнем 5 éves, teljesen egészséges és látszólag jól hoz. Nem tudom miben keresni e bosszantó jelenség okát és mert e némem után nagyon szeretnék ivadékokat nyerni, a *Yohimbin* használatára gondoltam.

Tisztelettel kérem tehát szíves felvilágosításokat, hogy sikerrel alkalmazható-e a *Yohimbin* lovaknál is, a mén, vagy a kanczánál használjam-e, miben áll a kezelése, nem-e hat károsan a ló szervezetére?

F. A.

Kérdés. *Jók-e a birkanyró* gépek.

Az a kalamitás ért engem, hogy most a birkám nyírásához nem kapok ehez értő embereket s kénytelen vagyok e munkát —

bármily keservezen — a juhászommal és más családimmal elvégeztetni.

Olvastam a *Gazdasági Lapok* mult április 28-iki számának hirdetései közt egy bécsi firma, Krása Rezső hirdetését »Stewart-féle gyorsnyírógépekről, s meg is hozattam az árjegyzékét, mely azonban még nem érkezett meg.

Mielőtt mégis a megrendelés megtenném, óhajtánám véleményüket tudni. A jelzett gépet megrendeltek-e már más juhászok is s ha igen, bevált-e az és kifizeti-e magát egy circa 400 darabból álló birkaállományt? Megjegyzem, hogy birkáim részben kétényűre ruczka, kisebb részben finomabb gyapjas birka.

Cz. J.

Kérdés. *Legjobb burkolat löstállóba.*

Ígás lovaím istállójába milyen burkolatot csináljak? Ajánlhatók-e a hidlása, avagy elvetendő?

D. Gy.

Kérdés. *Lehel-e Agrária kukoriczaszártpótló, vagy Schreddert osztójárgányra alkalmazni?*

Van egy két lovas szőlőjárgányom, annak cseplőjébe lehet-e Ásványi-féle szártpótdobot alkalmazni, vagy pedig ugyanezen járgánnyal lehet-e Agrária-féle szártpótlót, vagy amerikai Schreddert hajtani. Melyik volna előnyösebb ezek közül. Ugyanezen szártpótdobal lehet-e mást is, pl. zöldtakarmányt vagy szalmafélét is szeszakni? A gr. Telcki-féle tengersizárató hogy néz ki, lehet-e azt házilag elkészíteni leírás után?

Sz. K.

Felelet. *Nyári hizlalás a legelőn* című kérdésre.

Van a legelőnek egy neve, az u. n. »hizlaló« legelő, mely leginkább folyamok mellett, mélyrétegű, humuszus, úde területeken fordul elő s egyrészt kiváló táphatású, másrészt oly nagy tömegű füvet produkál, hogy a a legelőállat — ugyszólván — egy helyben állva veheti fel szükséges táplálékát és rövid idő alatt messé szulgyarapodást ér el; az elnevezés tehát nagyon találó.

Sajnos, hazánk ilyen bőtermésű legelőkkel nem rendelkezik. A legelő, illetőleg a vele azonos réti-fű táphatásban ugyan felülm minden más zöldtakarmányt, de ennek megszerzése a járkálás legelőn stb. számbavétele izomunkát igényel, mely izomunka csak a felvett tápanyagokból termelődhetik. Minél nagyobb e munka (rosz legelő, legyek elhajtásolása stb.), annál kevesebb tápanyagfelesleg marad a testülv növesztésére, annál eredménytelenebb a hizlalás.

E rövid elműtatás adja a magyarázatot annak, hogy a gyakorlatban is az istálló-hizlalás divik, a hizlokat nemcsak, hogy nem igazgák, de még a mozgástól a szabadban is elvonják, azt az istállókat besötétítik, légyfogókat hoznak fel (melleszbe mártott ruhadarabok) s ily módon iparkodnak az állatoknak nyugalmat biztosítani, illetőleg a testmozgást a minimumra redukálni.

Egyrészt tehát eme körülmény (mely annál inkább figyelembe jó, minél gyengébb a legelő), másrészt ama kö ülmény, hogy ily módon a hizlalás igen becses mellékterménynek, az istállótrágyának kb. felétől a kulturterület elcsik, a hizlalásnak a legelőn ellentmond. Bár az erős abraholással mindenestre lehetne eredményt elérni, de üzletleg mégis csak hátrányos lenne az említett módot, mert az izomunkára fordított tápanyag — ugyszólván — kidobott pénz.

Milyen takarmány répmagot használjunk?

Linhart György tanár ur a m. kir. növényélet és kertváni állomás vezetője írja:

Az impregnált répmag már hosszú idő óta jó hírnévket örvend, főleg azáltal, hogy gyorsan és egyenletesen kel ki. A gyors kikelés következtében a fiatal répanövények gyorsabban és erőteljesebben fejlődnek. Ez oly elvitázhatatlan tény, a melyet letagadni nem lehet.

Ezen tények világosan rámutatnak arra, hogy csakis **selektált répákból származó impregnált répmagot vessünk!**

Annál is inkább, mert az összehasonlító kísérletek is beigazolták, hogy az **impregnált magból nyert répák sokkal tovább és jobban tartják magukat, mint a nem impregnált magból.**

MAUTHNER ÖDÖN, cs. és kir. udvari magkereskedése.

KERPELY KÁLMÁN gazdasági akadémiai tanár ur szaval:

»Ugy tapasztaltam, hogy az impregnált mag gyorsabban fejlődik, erőteljesebben csirázik, korábban kell ki a földből, mint a nem impregnált mag.«

pedig béremeléssel, a minek oka a kívándorlás okozta munkashiányban kereshető. Csepélti munkákra még csak kevés helyen sikerült szerződést kötni. A kívándorlás óriási arányban nő.

A Borsodmegalai gazdasági egyesület igazgató-választmánya, mint miskolczi udósítónk jelenti, szombaton Miskolcon *Milósz Ódon* nyugalmazott államtitkár elnökölésével ülést tartott, a melyen *Rácz Sándor* miniszteri kiküldött, országos szőlészeti és borászati főfelügyelő is részt vett, a kinek előterjesztésére az egyesület igazgatósága elhatározta, hogy Borsodmegalában pinceszövetkezetet létesítsenek. Kimondta az igazgaóság, hogy a Gazdák biztosító szövetkezetének a megye területén nemcsak propagandát csinál, hanem Miskolcon a szövetkezet főügynökségét is fölállítja az egész megye gazdáközségének szükségletére. Az igazgatóság az 1906. évi záróműködést egyhanglag tudomásul vette és az aratógépszövetkezet tervét — egyelőre elengedő munkás levél — eljeltette.

A Zempléni Gazdasági Egyesület Sátoralja-Ujhelyen a vármegyeháza tanácstermében a cselédtörvényjavaslat ügyében gyűlést tartott, a melyen *Andrássy Sándor* gróf elnök távollétében *Nemény József* alelnök elnököt, *Berzeviczy Béla*, egyesületi titkár, az Orme átiratát és a törvényjavaslaton tett módosításait ismertette. *Potoczky Dezső* országgyűlési képviselő előadta azokat az okokat, a melyek ott és az országgyűlési gazdasági bizottság többi tagját a sérelmes pontok módosításával a törvényjavaslat elfogadására indították. A gyűlés beható tanácskozás után az Orme módosításának legnagyobb részét elfogadta.

Ersekújvári lóvásár. Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület által Ersekújvárról létesített májusi luxus lóvásár ez évben immár huszonötödik évfordulóját ünnepelte. Ezen vásár létesítése főleg a Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület huszonöt év előtti elnökének, *Szankovics Ferencnek* köszönhető. A vásár az első években inkább csak vidéki jellegű volt, most azonban évről-évre izmosodva, nemzetközivé emelkedett és gyűhlényévé lett ugy Nyitra, mint a szomszédos vármegyék lényegesen, valamint a külföld lóvásárlói közönségének. A vásár sikeréhez nagyban hozzájárult az utóbbi években létesített gép-

kiállítás. Ez különösen az ezidei vásáron köztéte le a gazda figyelmét, a mennyiben ki volt ott állítva a gazdaságban használt összes gép, s különösen az *Asványi-féle* tengeri szártépgép örvendett nagy feltűnésnek. Egyébként a vásár számszerű eredménye a következő: Felhajtható 1196 darab, eladott 374 darab lo. Adás-vevés összértéke 210.467 korona volt. Az elért átlagár 563 koronát tett ki, a legmagasabb ár pedig 2400 korona volt.

Tenyészállat-kiállítások. Az Aradvármegyei gazdasági egyesület a vármegyei lényegesen bizottsággal karöltve a földművelésügyi miniszterium anyagi támogatásával június 2-án Nagykamaráson tenyész- és szarvasmarha kiállítást, június 9-én Pankóton tenyész-kiállítást, június 16-án Borosbeseben szarvasmarha-kiállítást rendez, mely alkalmakkor lovak díjazására 1000, szarvasmarhák díjazására 1200 koronát fordítanak. Díjat azonban csak kistenyésztők kapnak.

Uj műbortörvény. *Darányi* földművelésügyi miniszter már a legkezelebb törvényjavaslatot terjeszt a törvényhozás elé a mesterseges bor tilalmazásáról, a melynek ntékedei jóval szigoribbak lesznek, mint az oszták törvényjavaslata.

A lentermelés föllendítése. A hazai lentermelés néhány év óta mindjobban terjed, mióta a földművelésügyi miniszter a kisgazdák között orosz lenvetőmagot terjeszt és mióta több lenkésztő gyár létesült. Néhány év óta tizenkétezer katasztrális holdon termelnek lent. Különösen nagy érdeklődés mutatkozik a Dunántul e termelési ág irányában. Csak néhány év előtt kezdte meg üzemét a csurgói gyár és most illetékes helyre több lenkésztő gyár fölállítása irán adtak be ajánlatot. Az erede illeg ezer orsó a készült komáromi lenkésztő gyár és az évben négyezer orsóval nagybővíti üzemét és a gyár a modern technika elő vívmányaival rendelkezik, hogy magára vonta a külföldi textiliparosok figyelmét is.

Az esztergomi zöldségtermelő szövetkezet. Esztergomban *Wen Gyula* gazdasági szaktanárt kezdesere megalakították az odaváló kisgazdák a földmívelők zöldségtermelő szövetkezetét, a melynek célja Budapestet zöldséggel ellátni. A földművelésügyi miniszter örömmel ér esült a jóvaló kezdesérről és a szövetkezet termelő helyének be endezésére, valamint a termelőknék utmutatására két szaktanárt küldött ki, s ugyancsak jobb fajta zöldségmagok beszerzésére segített engedelmzett. A szövetkezet a boldogulásra biztató alapon szervekedett, termelő telepének eddigi aránya is jelzi, hogy kellő fejlesztés mellett nem jelentéktelen tényező lesz abban, hogy a filléres fogya zlóközön éget elsőrendű és friss zöldséggel lássa el.

Gyapjuaukckzió. *Heller M.* és Társa cég a következő sorok közöttétele kért fel: Van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy idei gyapjuaukckzió első sorozata július hó 10-én veszi kezdetét.

Azon elismert előnyök, melyek a gyapjuaukckzió elkesítése mellett az aukciókon szólnak, eziden fokozottabb mértékben fognak érvényesülni, mert eddig érkezett híreink szerint nagyobb számú külföldi vevő résztvételére számíthatunk, mint az előző években. A gyapjuaukckzió irányzata, habár jelenleg némi ingadozásnak van kitéve, alapjában szilárd és előreláthatólag az aukció idejében már oly megállapodott mederben fog folyni, hogy a vevők ennek tudatában, bizalommal fogják a legmagasabb árakat kínálhatni. Ha mi azon kellemes helyzetbe leszünk, hogy a megjelent vevők igényeit kifogástalanul kezel gyapju által elégíthetjük ki, úgy a minden tekintetben kedvező eredmény nem maradhat el.

Saját érdekeben kérjük tehát a gazdáközséget arra törekedni, hogy a szennyes gyapjuakat száraz é jól kezelt állapotban, az utzatott gyapjuakat jó mosásban hozza piacra, mert csak az ily árú birnak ama bizalmat keltő tulajdonsággal, hogy a vevőt a legmagasabb árak fizetésére ösztönözzék. Az aukcióra zánt gyapjuküldemények

részere, mint minden évben, úgy ez idén is, a kereskedelmi miniszter ur ingyen raktárakat és a szokásos fuvardíkjedezményt biztosította. A küldemények feladásához alkalmas fuvarlevelekkel, valamint bármimemű felvilágosítással és utbaigazításokkal a legnagyobb készséggel szolgálunk.

Bátrak vagyunk már előzőleg figyelmeltetni az aukción résztvevőket, hogy a június 30-ika után érkező küldemények katalógizálása nehézségekbe ütközik és kérdésessé válik, minek folytán melegen ajánljuk a nyírás befejezése után legott a kész gyapjut beüldeni.

A BUDAPESTI M. KIR. ÁLLAMI VETŐMAGVIZSGÁLÓ ÁLLOMÁS. Vetőmagvak ólomzárólása.

Budapestben, 1907. évi május hó 16-án.

A budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás az 1906 1907 یدیben, azaz 1906 یدی július hó 1-6-ai a mai napig az alatt megnevezett magkereskedőknek és termelőknél a következő vetőmagmennyiségeket ólomzárólta:

Sorszáma	Ólomzáróltaó fél	Lakhelye	Lucazár	Összesen
1	Mauthner Ödön	Budapest	5786 4341	100 10497
2	M. Mezögazdák Szövetk.	»	2675 4396	343 7414
3	Haldek Ignác	»	1532 1088	91 2291
4	Szalay Gyula	»	468 688	179 1338
5	Funkelstein József	Árad	115	— 115
6	Beimel és Fia	Budapest	415 252	— 667
7	Frömmer A. N. Üddö	»	345 138	— 483
8	Gruber Zsigmond	Szeged	15 135	— 150
9	Szemes és Társ	Budapest	426 96	— 222
10	Szavost Emil	»	27	— 30
11	Radwaner J. L.	»	6	— 6
12	Lemberger Károly és Fia	»	64 61	63 188
13	Leszámított Pénz. Bank	»	241 384	— 625
14	Böhm Sándor	Szeged	229	— 229
15	Árad várm. Gard. Egyes.	Árad	191 11	— 202
16	Wolf Soma	Budapest	— 387	— 387
17	Klein Vilmos üzleteri	Temesvár	92 95	— 187
18	Glatler és Brossman	Miskolc	11 92	— 43
			Összesen:	12332 12060 776 2548

A hazai mezőgazdaságra káros amerikai heréle magvakat a magvizsgáló állomás nem ólomzárólta.

Szesz.

Élénk fedezési vásárlások és szilárd kontingens nyersszesz jegyzések folytán a szeszüzletben szilárd iránzat uralkodott és a szeszárak ismét drágábban zárlanak.

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi részvény-társaság,
a szab. osztr.-magy. államvasút-társ.
reszcai mezőgazdasági gépgyárának
vezérigynöksége.

! Mezögazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta acélananyagok
saját hámoráinkból.

Előterheltelen tégelyaczel-ekelője.
Pánczélczel-ekelője.
Magasított aczel-ekelője.
Porvédő keretek.
Aczel — gondely.

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró tall-gát szállítunk.

Ékegyártás terén legelső rangu
magyar gyártmányú felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérünk értegyeztet. mivel ez az összes talajmívelőgépeket terjedelmeseen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakzereti és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

„AGRARIA” Budapest, V., Váci-út 2
Sürgőnyezim: „AGRARIA” Budapest

Agraria

Kérje

minden

gazda

az összes

Gazdasági gépek

Ékek

vetőgépek

gőzcseplők

motorok at-ri

Levélozim

Agraria Budapest, Váci-út 2.

Agraria

DORN JÓZSEF-féle szab. törekrosta

mindennemű cseplőgéphez, pótszalmarázóhoz, alsó tisztító szerkezetelhez.
Körülbelül 10.000 darab forgalomban.

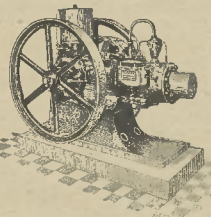

1905. augusztus hóban M. gr. Wenckheim csorvált uradalmában 500 kereszt búa cseplőnél 247 kg. szemet takarított meg a farestával szemben, amit a Békesmegyei Gazdasági Egyesület igazolt. Bel- és külföldi gyárosoknak szállítottam. Szabad. törekrosta mért teljes felelősséget vállalok. Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cseplőgéphez 14 napi próbára küldeni és visszafogadni, ha nem jobb és tartósabb, mint bármely másfejű törekrosta. Ajánlom új tányéros repavágóimat mindenféle nagyságban, legolcsóbb árak mellett, czukorrépafejtés és bármilyen levéltel vezegyes repát kifogástalanul vág. Használt cseplőgarnitúrákat állandóan veszek és eladok jóárlással mellett. — Arlappal, bővebb felvilágosítással szolgál!

DORN JÓZSEF gépműhely-talajonos **Békés-Csabán.**

A világ legjobb és legolcsóbb üzembenge az „ECLIPSE” nyersolaj-motor,

Az egyetlen gép, amely feltétlenül szavatolva üzembiztonságát, vízhiúsítás, gyújtás és szelepek nélkül dolgozik. Üzemköltsége óra- és lökörként 1—2 fillér. A közelmúltban több mint 200 üzem. **„ECLIPSE” nyersolaj-motorral.** rendeltetést kapottam. — Szakmánszky és Cseslyár urak, Zsabya, 50 HP. malomüzem. — Egyesült Magyarok ügyvédek r.-l., Budapest, 40 HP. gyári üzem. — Gál és Tyrnauer urak, Budapest, 40 HP. Kőbánya-telep. — Füss Károly ur, Török-Koppány, 40 HP. malom. — Károlyi János ur, Hegyi 26 HP. malomüzem. — Hames és Bangert urak, Temes-Hidegkút, 25 HP. malom. — Karczer Ida ur, Temesvár, 1 darab 25 HP., 2 darab 14 HP. — Geizer György ur, Mácsoz, 50 HP. malom. — Sajer György ur, Gyöngyös, 20 HP. üzemgyár. — Hirsch és Frank gépyár r. t. Budapest, 9 HP. asztalos-műhely. — Peto Márton ur, Mészkevesd, 8 HP. lokomobil cseplése. — Alexy Sándor ur, Poprád, 8 HP. lokomobil cseplése. — Gróf Nemes Vince ur, uradalma, Pusztá-Tomaj, 8 HP. malom stb. — Schütz József ur, Budapest, 8 HP. pinceszekeres. — Székő Mihály és Péter urak, Nagy-Füred, 8 HP. cseplés. — Bodenlosz József ur, Mezőcsanak, 6 HP. vasárujár. — Orvoldi László ur, Turkeve, 6 HP. asztalosrujár. — Brady Albert ur, Buda, 5 HP. lokomobil cseplés, villamvilágításra stb. — Herceg Schwarzenberg uradalmában több motor. — Herceg Lichtenstein Fischornal uradalmában, lokomobil, cseplésre és egyéb gazdasági munkára. — Stb. stb. stb.

Szivógázmotorok,

buzinmotorok, villamos motorok a legelsőrangú külföldi gyártmányban. Kizárólagon **SUGÁR LAJOS** Budapest, V. kerület, Lipót-vezérképviselet: Körút 17. szám. Ajánlatok és felvilágosítások készséggel adunk. — Megbízható ügynők alkalmazzanak

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:
Budapest, VII., Garay-utca 6—8. sz.

Elvállal: Központi, víz-, lég- és gőzvezeték, légszusz- és vízvezeték, szatornárok, szállításvezeték, elvezeték, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben köszönő- és petróleum-váladékból nyert ázsók értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indóházaik, nagyobb épületek és gyárak számára.

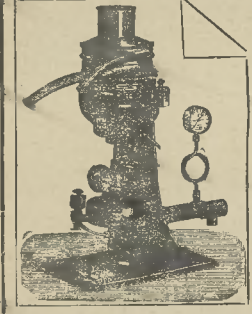
tervek, költségvetések, fövedelem előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőgyapj-csövek raktáron.

Szélbőjtőző fonal kg-ja 40 fillér, csomagoló vászon kg-ja 70 fillér, kötelek, zsák-zsinegek, löpökerczok. **„HUNGARIA”** kettős kézi kévekötelek farvgegel. **NAGEL ADOLF** Budapest, Arany János-utca 10. Sürgönyezim: **NAGELA BUDAPEST.** Vidéki tele'ón: 35—92.

ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN. **TEJGAZDASÁGI GÉPGYÁR.**

Iroda, raktár és gyártelep: **VI., Lomb-utca 11.**

Alfa-Laval Separatorok kézi és erőhajtásra

40—2000 ltr óránkénti munkabírással. Mindennemű tejgazdasági eszközök és gépek gyártása, Tejgazdasági telepek berendezése és átalakítása. Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben. Árjegyzékek, tervek és költségvetések bérmentve.

Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval Separator az egész világon!

!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb !!

Vétel és kölesön, új és egyszer használt

mag-gabona-burgonya-faszén-gyapju

ZSÁK PONYVA

kazal-receze-behorodási-rostasíj-waggon

ELSŐ MAGYAR

GYAPJUMOSÓ ÉS BIZOMÁNYI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

== BUDAPEST, V. KER., KÁRPÁT-UTCZA 9. SZÁM. ==

A gyapjunyírás közeledével a t. cz.

juhtenyésztő gazdák és gyapjukereskedők figyelmét gyapjmosóság gyárunkra

Különösen az ezévi gyapju-üzleti viszonyok közt legelőnyösebb a gyapjak gyári mosatása.

Nyers-gyapju bizományi osztályunk

LEGJOBB értékesítésére képesít bennünket. Kimerítő felvilágosítással és prospektussal kívánatra készséggel szolgálunk.

irányítjuk, és annak igénybevételét mint a hazai gyapju **LEGELŐNYÖSEBB** értékesítési módját ajánljuk.

KIVITEL: Osztrák-, Német-, Francia-, Orosz-, stb. országba.

Csomagolászákakat használati díj nélkül kölesünkép küldünk.

A mosott gyapju után sem raktározási, sem biztosítási díjat nem számítunk. elvállala mindennemű zsíros (szennyes) és usztatott (háton-mosott) gyapju nyers állapotban való bizományi eladását a legreményteltebb feltételek mellett. A külföldi textil-ipari piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Kartelen kívüli műtrágyák

azonnali és őszi szállításra, **répaszelet, korpa és összes erőtakarmányok** legolcsóbb napi-árban szerezhetőek be a **Mezőgazdasági Áruhitelbank Részv.-társ.-nál** **Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.**

Bankosztály: Előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdáknek **személyi hitelű kölcsönöket** kezes nélkül.

Stumpf Károly kocsigyártása.

Ajánlja dúsan felszerelt rakatát minden jellegű kocsikból, aránylag jutányos áron. A gyártmány jó minősége és szilárdságáért kezeskedik a cég régi jó hírneve **gyártótelep és kocsikábitár:** **Budapest, IX., Soroksári-út sarkon és Vágóhid-utca 2.**

UJDONSÁG!

Készít: „VINTORIA” istálló- és raktár-szelektálókat és mindenféle lakatos-munkákat.

Kérjen árjegyzéket!

Kérjen árjegyzéket!

istálló- és raktár-szelektálókat vasrámban **sodrony-üveggel.**

Előnyei: törhetetlen, tűz- és betörésbiztos, csinos és olcsó! Megrendelhető a készítőnél!

FARKAS ÉS TÁRSA lakatos-gyárában **BUDAPEST, VI., Lehel-u. 10a. sz.**

Megrendelhető továbbá a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél is Bpest, Alkotmány-u. 31.

UJDONSÁG!

Leszállított árak. T. Hankam N. cég

Kaszinók és gazdasági egytelekek részeltérítéséi mellett.

A leggyorsabb és legtekélyesebb előállítását a **réti mohának** érhetjük el a **Matouch-féle moha-boronával.**

Kiváló használhatóságát sok bizonyítvány és utánrendelés igazolja. Egyszerűsége alkalmas az őszi vetések és lőhőre-földök tavaszi fogasolására. Beszerelhető **N. Hankam, Wien, 3/2 Florian-Gasse 63.**

Válaszólag becses levele, melyben a Matouch-féle rétimoha-boronával az őszi vetésekben, úgy számít herékben végzett kísérleteiről említést tesz, dőrtörökünk jelenteni, hogy mi évente ezen kitűnő boronával járjuk meg réteinket, őszi vetéseinket és heréseinket, legjobb eredménnyel. Elvitathatlanul a legértékesebb e nembe tartozó gazdasági eszközök közé tartozik a Matouch-féle rétimoha-borona és nélkülözhetetlen minden gazdára néve.

Külföldi tisztellelti aldatos szolgálja

a gyóntintézet gazdasági hivatala.

Déli jég- és Viszontbiztosító Társaság

magyarországi osztyála

Budapest, Váci-utca 20. sz.

Az „Adriai Bizt. Társ.” házában.

Teljesen befizetett alaptőke 3.000.000 kor.
Tartalékok 6.918.370 „

Ezen, a cs. és kir. szab. „Adriai Biztosító Társulat” védnöksége alatt megalakult társaság biztosít különféle terményeket jégkár ellen a legkedvezőbb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett. Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és felvilágosításokat készségesen adnak az „Adriai Biztosító Társulat” összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei.

Gyógyfűvek

Fodormenta gyökereit, titáni valók kaphatók, ezre 7 koronáért **Nagy Ella** gyógynövénytelepén, **Böös-Varjas, Pozsony megye.**

Szeszgyári vegyész

20 évi gyakorlattal, elfogad jutányos feltételek mellett minden szakba vágó munkát, mint üzemi ellenőrzést, vezetést, felülvizsgálatot, átalakításokat, szeszgyártást, szeszfinomítók építését, költségtérletek, berendezések felállítását, munkáiban egyes gépek beszerzését. — **FREY LAJOS,** Budapest, VII., Damjanich-utca 7. I. 7 — Telefon-szám 71-69.

HALDEK

magnykereskedésében,

Budapest, Károly-körút 9.

kaphatók még kitűnő minőségben és jutányosan a következő

ré pamag

fajok:

oberdorfi sárga, ecken-dorfi sárga és vörös, olaj-bogyóalaku fehér, sárga és vörös, Mammuth vörös, leutewitz sárga, takarmánycukor fehér, buczok sárga.

szőlő trágyázása.

Irtó: **Ordódy Lajos.**

Ára 3 korona.

Gyakorlati útmutatás arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és mű-kereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben előhessük. Megszerelhető a „Gazdasági Lapok” kiadóhivatalában

Budapest, IV., Múzeum-körút 7.

Magyar Erdész

erdészeti és vadászati szaklap

Szerkeszti és kiadja **IMECSFALVI IMECS BÉLA.**

Borsod-Apátfalván.

Előfizetési ár:

Erdész évre. 14 korona.

Nincs többé beteg marha. Nem kellenek állványok. Sokoldalú felhasználás. Témérek előny a mázolás-hoz képest. Idő és munkabér-megtakarítás. A legfényesebb bizonyítványok szízi alapján rendelkezésre.

Kérjünk prospektust No. 24

RUDOLF KRASA-tól

Bécs, VII., Kirchengasse 37.

Egy 12 lóerejű (40 HP) gőzmozdony (lokomobil) legjobb karban, mely mostanáig üzemben volt, egy erősebb gép beszerzése céljából eladó, **Wolf és Trostler** cégénél **Ujvidék.**

Gőzekék, uti mozdonyok, cséplőgépek hajtásához.

Felvilágosítás- és szakosított utasítással szolgálunk. Szívos megkeresések: **Zentral-Direction der Österreichischen Berg- und Hüttenwerks-Gesellschaft Teschen, (Osztrák Szilézia)** vagy:

Az Osztrák Bánya- és Kohászati Társaság Magyarországi Képviseletéhez Budapest, IX. kerület, **Üllői-út 25. szám (Köztelek) földszint 3. szám** kéretnek.

Kocsigyártás.

Budapesti kovács- és kocsigyártóipar-terület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucarnok Szövetkezet **Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 72. sz.** ajánl mindennemű hintőkocsit.

Yorkshire és Berkshire tenyészsertések

mindenkor beszerezhető a **hr. Salm-féle jószágigazgatóságnál, Raitz in Mähren.** A 12 daraból álló Berkshire-törzs 1904-ben importáltott a sz angol törzskönyvbe beiktatott Valamennyi sertés nagyon fejlett és ellátó, mert mindig a legelőn tartatik. Az állomány mintegy 500 darab a ezek közt van 100 drb anyasertés. Nem megfelelő anyag felhatalmatik. A prágai mezőgazdasági kiállításon sertésünk a legmagasabb díjazásban részesültek: az aranyéremmel lettek kitüntetve.

Erd. Keresk. Társaságnak

KOLOZSVÁR.

T. Fodor ur! A küldött süldők szerencsésen megérkeztek, minőségre kifogástalanok, sulyvesztésük minimális — áruk elég mérsékelt.

Fogadja őszinte köszönetem s legjobb megelégedésem kifejezését, mielőbb ismét jelentkezem. Tisztelettel

N.-Szalonta

Sámson Sámuel.

A „Miskolci Hitelintézet“ áru- és terményraktáraiban az ez idei

XV-ik évi gyapjувásár

beraktározással egybekötve **1907. évi június hó 19-ik napján tartatik.** Részletes felvilágosítással szívesen szolgál a „Miskolci Hitelintézet“ részvénytársaság igazgatósága.

Ülányomat nem djaszták.

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki és villomosságai vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-utca 23. szám.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, málmok, fűrésztelepek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

Polgár Sándor

m. kir. szabad. nyert orvosi mű- és kőszerezés

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Legelőnyekben beszerezhetők orvosi, sebészeti és betegápolási eszközök, Gummilárok, Sumpesorium, Irigátor fooskendők stb. legújabb találmányai ca. és kir. szabadalmazott Polgár-féle sérvekötők, has- és köldök-kötők. — Valóai francia különlegesség (óvszerok). Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve. (Fenti címre ugyeini tessék.)

Utánzás ellen védve 10302. sz. a.

Az első bécsi nagy mézárósság

részvénytársaság

Budapesti képviselője (IX., Üllői-ut 25., Köztelek)

vesz

kész hizott ökröket

és fogad ajánlatokat, melyek

hizlalásra beállított ökrök

eladására vonatkoznak.

6 első díjjal és ezüst éremmel kitüntetett

KÁLLAI LAJOS

motorgyárban

Bpest VI., Gyár-u. 28.

régi házszám VI., Gyár-u. 50.

a leghíresebb benzinelocomból cséplő-készletek kaphatók.

Teljes készítésű kitűnő cséplésért!

Ezen motorokat minden gazda hatósági engedély nélkül maga kezelheti, számlafőteles házak között is

Használt gézgek becsorátálnak.

Olcsó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

MÁLLAI-féle motorseplő-készletet hirtelványok tanácsa szerint kitűnő sikerrel működnek az ország minden részében, többek között: Báró Komáry József úrnál Maros-Németsi; Zovkivai Zeyk Ódinali főispán úrnál N.-Egyed stb.

Yorkshirei tenyészmalaczkok

direkte Angliából importált legnagyobb felérfa, első magas díjjal kitüntetett tenyészetből, 8-10 hetes, darabonként 25-30 koronáért eladó. Megrendelések Frey Károly hercegi uradalmi intézőhöz Pusztavacs, Pestmegye.

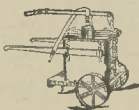
Birtok

vétel és eladás, úgy földparcellázás, közvetít mint jelzálogkölségpénz, juttatásosan és gyorsan megszerezni a Földéig Forgalmi, Földértékesítő és Parcellázó Vállalat, Nagykikinda.

PIEDLER JÁNOS

LENFONÓGYÁRA
KOMÁROM.

Vesz nyers lenkórót szál nyereshez, valamint kaszált és géppel csépell lenszalmattetés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernai) orosz lenmagot.

FECSKENDŐK

kert öntözéséhez és cséplőkhöz.

TÖMLŐK

legjobb minőségűen beszerezhetők

Győző Béla és Társa

szivattyú-spezialisták és

BUDAPEST,

V., Báró Aczél-utca 3. sz.

A Vízszínház tőrszomszédságában.

Kisérélje meg egyszer

szerenéséjét ott, hol az a legnagyobb,

hol eddig a legnagyobb főnyereményeket nyerték

602.000

koronát 62551. számra,

400.000

koronát 11119. számra,

400.000

koronát 19406. számra,

400.000

koronát 28916. számra,

400.000

koronát 33464. számra.

A május 23. és 25-iki

huzáshoz ajánlok

Egész fél negyed nyolcad sorsjegyet

12 — 6 — 3 — 1.50 koronáért.

GAEDICKE

bankház Budapest,

Kossuth Lajos-utca 11. sz.

A legkedveltebb és legjobban bevált

Kéveköto-aratogépek
Marokrakó-aratogépek
Kaszálógépek, Gyűjtógépek a **Deering** felék.

Ajánlja egyszersmind a jelen idényre **SACK RUDOLF** elismert kintün **aczélekeit, kapáló- és töltögető-ekéit** és más egyéb legtokélete-sebb **talajmivelő eszközeit és gépeit.**

Mindeseket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett szállítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:

PROPPER SAMU

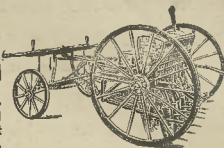
mezőgazdasági gépüzlete

Budapest, V., Váci-körút 52.

HONI IPAR!

Szabadalmazott

LOSONCI DRILL

felökerekes sorvetőgép, munkaközben beállítható, alul és felül vető-szorkezettel, szabadalmazott magmegboronátóval.

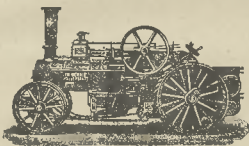
ELSŐ LOSONCZI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR

BASCH és TARJÁN mérnökök, LOSONCZ.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Kizárólagos vetőgépgyár.

A kotozsvári erdélyrészi országos A nagyváradi mezőgazdasági kiállításon I. díjjal, tásou elismerő oklevél újításokért!

DEHNE FR. gőzekegyára **HALBERSTADTBAN.**

Gőzekemodonyai bázagpólló fontos újításokkal vannak el látva. Az eddigieket minden irányban megelőzik. Versenyképes árak, kedvező fizetési feltételek — Vezérképviselet!

Timár Ede
Bpest, Lipót-körút 28.

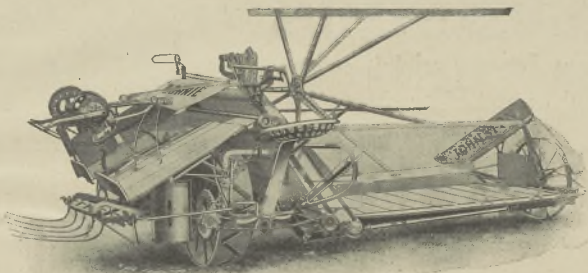
Egyetemes kéve-gyorskötők

legelősebb árban azonnal szállítanak.

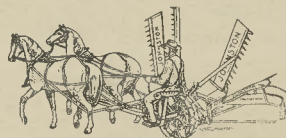
Nagy választék mindennemű gazdasági kötélárunkban.

HELLE O. műszaki kötélverőráru gyár **POZSONY.**

A The Johnston Harvester Co.

legmodernebb amerikai speciális aratógépgyár, mely a magyarországi használatra szánt gépeket teljesen a hazai viszonyokra alkalmazva készíti.

JOHNSTON kéveköto aratogépek, marokrakó aratogépek, fűkaszálók, szénaforgatók és gyűjtógépek

a legtokéletesebb szerkezetű, legkönnyebb kezelésű és legmegbízhatóbb munkateljesítésű e nemű gyártmányok a világon.

A JOHNSTON aratógépek dőlt gabonában is jó munkát végeznek.

Az 1906-iki idényben 1800 „JOHNSTON“ gép talált Magyarország legelőkelőbb uradalmi körében elhelyezésre; az 1907. évről már eddig a Csanádmegyei gazdák aratógépsszövetkezeite, a Kisküküllővármegyei gazdasági Egyesület és a szászakra menő uradalom fedezték szükségletüket JOHNSTON gépekben, ami a JOHNSTON gépek birtokosainak megelégedését legmeggyőzőbben bizonyítja.

Vezérképviselet és főraktár:

Melichár Ferenc Bächer Rudolf

Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

Gőzmívelés.

== Nagyobb területek szántását gőzekével ==
hajlandó vagyok elvállalni; épügy
mélyrigólozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alantí címemhez forduljanak:

WOLFF ERNŐ gőzsántási vállalkozó
Budapest—Kelenföld.

DRÖSSLER KÁROLY cs. és kir. szabad. gazdasági gépgyár

Budapest, VI. ker., Váci-körút 59. szám. Gyár: POZSONY.

Magánjárókat, gőzmozgonyokat, cséplőgépeket
ugy gőzmozgonyhoz, mint benzinkomobilokhoz,

szalmakazalozókat, gőzekéket, vetőgépeket, burgonya-kiemelőgépeket

mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtekintetesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

ÚRL REZSŐ
sertésbizományos
Budapest, VIII.
Békkocsis-utca 12.
Telefon: 97-05. 20
Sertéseket sovány és hítoit alapelban a legmagasabb napi árakon értékesít.

Figyeljünk e védjegyre és óvakodjunk utánzatoktól.

HOMOK KINCSET REJT!

Jutalmazó mellékípar gazdák számára!
Kézl üzem! Kis befektetési tőke!

Homoktéglagyártó-gépek,
ugyszintén mindenféle eszközöket és festékeket,
czement-födélcserépek, czement-padlólapok, czementesövek, itató-vályuk, stb.

gyártásához szállít a
LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.
Markranstädt bei Leipzig. Különlegességi gépgyár.
A mi gépeink és eszközeink évek óta vannak használatban saját cement-árú-gyárunkban és rationalis munkánkban bármikor megtekinthetők vásárlás kényszer nélkül. **Levelezés minden nyelven.**
A homok megvizsgálása, próbaaszaltolás és minták ingyen.

Kívánatra ingyen küldjük a 84-ik számú árjegyzékét.

KLINGER HENRIK

(Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárúgyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

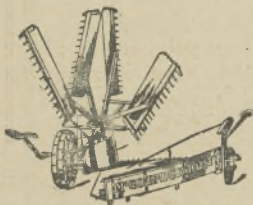
Raktár!
Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, n. m.

lisztes, korpa- és gabona-ZSÁKOKAT

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá vízmentes ponyvákat gépekre és kazlakra, nyers székér- és repceponyvákat, nyers és rugyantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vízmentes lótakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

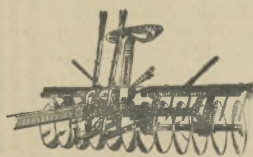

„Daisy” marokrakó aratógép.

Speciálítások:

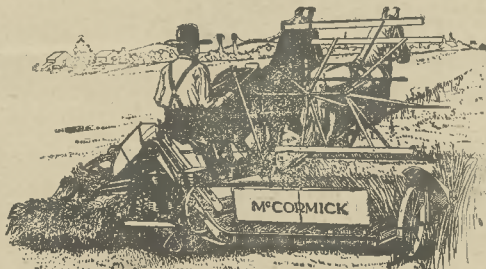
Kévekötoáratógépek
Marokrakóáratógép
Fúkaszalógépek
Aczél-szénagyűjtőgépek
Széna-forgatógép

Benzinmótorok
takarmánycamra számára és cséplőgép-hajtásra.

Mc. Cormick tárcsásborona.

Mc CORMICK
Harvesting Machine Company csikágó aratógépgyár.
Magyarországi igazgatósága és főraktára:
Budapest, V., Alkotmány-u. 12.
KNECHT I. E. igazgató.

Mc. Cormick kévekötoáratogépe.

„Mc. Cormick” a világ legnagyobb és legrégebbi gépgyára.
„Mc. Cormick” a jelenkor legjobb és legmegbízhatóbb aratógépei.
„Mc. Cormick” 1907. évi modelljein ismét lényeges javítások vannak.
„Mc. Cormick” aratógépei európai viszonyoknak megfelelően tényleg külön készülnek.

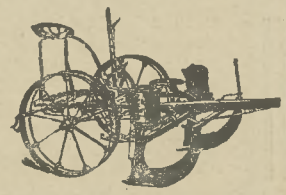
Budapestben állandó gépkiallítás!!

„New 4” fúkaszalógép.

Speciálítások:
„Senior” tengeri ültetőgép
(autom. négyzetbe tiltet.)
Tengeri-kévekötoáratógép
„Ohio” tengeriszár-tépőgép
(egyszeresmind szeccskavágó.)
Tengeri-morzsológép (erőhajtásra.)

Tárcsásborona
(tarlóbantásra és lazításra.)
Aczél-lókapa
(tengeri, burgonya, takarmányrépa stb. számára)
Rugófogás boronák

„Senior” tengeriültetőgép.